

ביטוח לאומי מחלקה לתי

34708

דין וחשבון שנתי המוסד לב

מוסד לביטוח לאומי

820

מלל

המוסד לביטוח לאומי

דין וחשבון לשנת 1965/6

820

מלל

יחפז

חזושתה חז

תוכן הענינים

- דברי שר העבודה
- מדיניות כלכלית ומדיניות סוציאלית
- מגמות מאחורי המערך הכספי
- ערכן של קיצבאות נכים וקיצבאות תלויים
- חידושים בקרן השוואה למשרתים במילואים
- רשויות המוסד
- רשימת עובדים בכירים
- רשימת סניפי המוסד
- מאזן, דו"ח כספי ותקציב

בכתיבת המאמרים השתתפו :

ד"ר ג. לוטן, ד. בנחורין, ז. חולצמן וא. חימל.

ביטוח לאומי מחלקה לתי

34708

דין וחשבון שנתי המוסד לב
מוסד לביטוח לאומי

מלל 820

דברי

שר העבודה

כל דין וחשבון שנתי נוסף של המוסד לביטוח לאומי מחזק בלבנו את ההכרה, כי אכן כלי מחזיק ברכה הוא. אין ספק, כי במערכת הכלים שחברתנו יוצרת לעצמה, על מנת לקדם את צרכיה הכלכליים והסוציאליים, נודע למוסד לביטוח הלאומי מקום מן הראשונים במעלה. אכן, מרובים — ומתרבים והולכים — הם התפקידים שהוטלו ושאונו חוזרים ומטילים על המוסד לביטוח לאומי כדי לבצע את היעדים שאנו מציבים לעצמנו, על מנת לקיים בתוכנו משטר של עזרה הדדית, של דאגה לנצרך, להבטחת צרכי הקיום הבסיסיים של כל אזרח נזקק בישראל.

שנת 1966 היתה לנו שנה קשה. בענף הבניה, הענף שהניע כל השנים את הגיאאות במשק, חל מיתון כתוצאה מהצמצום הכפוי בקצב העליה. להתפתחות זו היו השלכות קשות על מצב התעסוקה. גברה האבטלה, ירדה הכנסתם של שכבות שונות באוכלוסיה העובדת, והיא גרמה לקשיים אחרים שהחברה המאורגנת חייבת לפעול למניעתם.

על המוסד לביטוח לאומי הוטל חלק נכבד של המאמץ שנדרש ממצב זה גם השנה. הבטחת תשלום תמורת תוספת יוקר למשפחות שהכנסתן פחותה מ־400 לירות באמצעות הביטוח הלאומי ותשלום תוספת משפחה לשלושת ילדיו הראשונים של השכיר, הם מן התפקידים שנוספו לביטוח הלאומי במרוצת השנה. זאת, נוסף על הטבות שונות אחרות שעליהן הוחלט על דעת המחוקקים, כמו הגדלת קיצבת זיקנה ומענק הטבה סוציאלית למי שעיקר קיומם על הקיצבה; הגדלת הגימלאות למשרתים במילואים; הקלות בזכויות נשים וסדרה נוספת של תיקוני

התאחדות העובדים

התאחדות העובדים היא אגודת העובדים בארץ ישראל, המטרתה היא לייצג את ענייני העובדים ולהגן עליהם, ולקדם את טובתם הכלכלית, החברתית והתרבותית.

התאחדות העובדים היא אגודת העובדים בארץ ישראל, המטרתה היא לייצג את ענייני העובדים ולהגן עליהם, ולקדם את טובתם הכלכלית, החברתית והתרבותית.

התאחדות העובדים היא אגודת העובדים בארץ ישראל, המטרתה היא לייצג את ענייני העובדים ולהגן עליהם, ולקדם את טובתם הכלכלית, החברתית והתרבותית.

התאחדות העובדים

התאחדות העובדים היא אגודת העובדים בארץ ישראל, המטרתה היא לייצג את ענייני העובדים ולהגן עליהם, ולקדם את טובתם הכלכלית, החברתית והתרבותית.

התאחדות העובדים היא אגודת העובדים בארץ ישראל, המטרתה היא לייצג את ענייני העובדים ולהגן עליהם, ולקדם את טובתם הכלכלית, החברתית והתרבותית.

התאחדות העובדים היא אגודת העובדים בארץ ישראל, המטרתה היא לייצג את ענייני העובדים ולהגן עליהם, ולקדם את טובתם הכלכלית, החברתית והתרבותית.

התאחדות העובדים היא אגודת העובדים בארץ ישראל, המטרתה היא לייצג את ענייני העובדים ולהגן עליהם, ולקדם את טובתם הכלכלית, החברתית והתרבותית.

התאחדות העובדים היא אגודת העובדים בארץ ישראל, המטרתה היא לייצג את ענייני העובדים ולהגן עליהם, ולקדם את טובתם הכלכלית, החברתית והתרבותית.

התאחדות העובדים היא אגודת העובדים בארץ ישראל, המטרתה היא לייצג את ענייני העובדים ולהגן עליהם, ולקדם את טובתם הכלכלית, החברתית והתרבותית.

התאחדות העובדים היא אגודת העובדים בארץ ישראל, המטרתה היא לייצג את ענייני העובדים ולהגן עליהם, ולקדם את טובתם הכלכלית, החברתית והתרבותית.

התאחדות העובדים היא אגודת העובדים בארץ ישראל, המטרתה היא לייצג את ענייני העובדים ולהגן עליהם, ולקדם את טובתם הכלכלית, החברתית והתרבותית.

התאחדות העובדים היא אגודת העובדים בארץ ישראל, המטרתה היא לייצג את ענייני העובדים ולהגן עליהם, ולקדם את טובתם הכלכלית, החברתית והתרבותית.

חוק שהרצתן נעשתה למעשה בשנת הדו"ח הזה. כל אלה נוספו לביטוח הלאומי ויאמר לשבחו כי מבחינת כושרו הארגוני-מינהלי למלא את התפקידים שמטילים עליו, כאילו לא נודע כי באו אל קרבנו.

כל אלה הם רק מעט מזעיר ממה שעתיד, לפי הנראה לעין, להיות מוטל על הביטוח הלאומי בשנים הקרובות. עם מינוייה של הוועדה הציבורית-ממשלתית בראשותו של ראש עיריית חיפה, מר אבא חושי, לבדוק התכנית להנהגת ביטוח בריאות ממלכתי, שלדעת רבים כבר הבשילו התנאים להנהגתו, הלכה למעשה; עם סיכום הדעות השונות בקשר להנהגת ביטוח כולל של נפגעי תאונות (תאונות דרכים ותאונות עבודה), ועם קבלת המלצות הוועדה הציבורית, הפועלת בראשותו של חה"כ משה ברעם לבדיקת התכנית לחקיקת חוק להבטחת תעסוקה וביטוח בפני אבטלה, הרי יש יסוד סביר להנחה כי עומדים לפני המוסד לביטוח לאומי תפקידים, מן הכבדים והנכבדים שיש בכל מערכת של ביטוח סוציאלי בעולם הנאור. אין אולי שבח גדול יותר למוסד אשר יכול ללא חשש יוהרה להעיד על עצמו, על-פי הנסיון בעבר, כי גם בתפקידים חדשים אלה יעמוד המוסד בכבוד.

ברכתי ותודתי למנהלת המוסד לביטוח לאומי ולעובדיו על שירותם המצוין.

יגאל אלון

שר העבודה

מדיניות כלכלית

ומדיניות סוציאלית

המחיה, השכבות מעוטות ההכנסה. אין מכשיר מתאים יותר במדינה היכול לפצות את העובדים השכירים, מרכיבי שכבה זאת, על יוקר המחיה המאמיר מאשר המוסד לביטוח לאומי. גם בעבר הוכיח המוסד שעל ידי הקשר הקבוע והסדיר בינו לבין המעבידים הוא ערוך ומוכן לשלם את הפיצוי לעובדים בדרגות שכר נמוכות. למעשה רק למעביד ידוע גובה השכר של עובדיו ורק הוא יכול ליטול על עצמו מתן גימלאות מסוימות הקשורות לגובה השכר הניתן לעובדיו. לו היו מחכים לדיווחו של המעביד לשלטונות מס הכנסה ולביטוח לאומי, היה עובר זמן רב בין תשלום השכר לבין מסירת הדו"ח על כך, ובינתים עלול היה הקשר בין המעביד ועובדו להינתק.

נכון אומנם שתשלום המענק על ידי המעביד וקיום התחשבות הדדית בין המוסד לבין המעבידים מטיל עבודה מסוימת על האחרונים, אולם אין להכחיש שעבודה זאת היא במידה רבה גם לטובת המעבידים. כל שיטה של הביטוח הסוציאלי בעולם לגבי עובדים שכירים מתבצעת בעזרת המעבידים. אם משווים את הוצאות הגבייה באמצעות המעבידים עם אלה הנעשים במישרין על ידי המוסד מאת העובדים העצמאיים, אנו מגיעים לידי מסקנה שנביית דמי הביטוח בעזרת המעבידים זולה פי כמה מהגבייה הישירה. פירוש הדבר, שמעבידים ועובדים גם יחד צריכים היו לשלם דמי ביטוח גבוהים יותר לולא היו המעבידים משתפים פעולה בצורה נאותה כזאת עם המוסד.

סיוע המעבידים בביצוע חוק הביטוח הלאומי אינו מתבטא בגביית דמי ביטוח בלבד, אלא גם בתשלום חלק מהגימלאות לעובדים. כבר משנת 1952 משלמים המעבידים לעובדיהם את התגמול בעד שירות במילוראים. משנת 1954 משלמים מעבידים מסוימים, המורשים לכך, דמי פגיעה בעבודה לעובדיהם. משנת 1957 ניתנות מדי פעם הטבות מסוימות לבעלי שכר נמוך ע"י הממשלה. החל משנת 1965 משתלמת הקיצבה לילדי עובדים באופן סדיר על ידי המעבידים ע"ח המוסד. יצוין שהיחסים בין המעבידים לבין המוסד נשאו תקינים במשך כל תקופת קיום המוסד. אין גם לשכוח שעל ידי תשלום ההטבות השונות שוחררו המעבידים מתשלום גימלאות לעובדיהם מכספם הם.

לראשונה, לאחר תקופה ארוכה של התקדמות כלכלית וגידול המשק הלאומי, עדים היינו בשנת 1965/66 להאטת קצב הגידול המשקי ולסימנים ראשוניים לאבטלה ההמונית.

התפתחות הביטוח הסוציאלי, כתופעת לוואי להתפתחות המשק אשר מתוצרתו מופרשים התשלומים לביטוח הסוציאלי, מושפעת, בין השאר, גם ממדיניות המיתון. עם זאת נראה לנו שעל המדיניות הסוציאלית דווקא בתקופת ריסון לסייע לאלה הנפגעים מקיום הבעיות הכלכליות.

ברור שקשה יותר למצוא את האמצעים הכספיים לכך בשעת צימצום פעולות המשק מאשר בעת הרחבתו. אולם יש לדאוג שגורם זה לא ימנע הפנית המדינית הסוציאלית דווקא לצד אלה העלולים לסבול מהמצב שנוצר לאחרונה.

מענק התיקרות

קיים קשר הדוק בין הגדלת השכר לבין גידול בפריון העבודה, אולם כלל זה אינו יכול לחול על הגימלאות הסוציאליות. עדות לכך אנו מוצאים בהנהגת מענק התיקרות באמצעות המוסד לביטוח לאומי. על פער זה הוחלט בשעה שהממשלה, ההסתדרות והתאחדות בעלי התעשייה הגיעו לידי מסקנה שההצמדה האוטומאטית של השכר למדד יוקר המחיה עלולה להשפיע על כושר ההתחרות של התוצרת שלנו עם תוצרת חוץ, והחליטו לא לשלם תוספת יוקר ב-15.7.66. עם זאת בקשו מהמוסד לביטוח לאומי לשלם על חשבון האוצר סכום השווה לעלית יוקר המחיה לאותם עובדים שכירים, בעלי משפחות, ששכרם החודשי לא עלה על 400 ל"י.

בקרב חברי מועצת המוסד ובחוגים מסוימים של הציבור הרחב התעוררה השאלה, אם אמנם מתפקידיו של המוסד לביטוח לאומי הוא לאפשר לממשלה ולמשק למצוא פתרונות לבעיות כלכליות מסוימות שאינן בתחום הביטוח הסוציאלי גרידא.

מבחינה פורמלית ניתנת תשובה לשאלה זאת בסעיף 2 לחוק שנתווסף על ידי התיקון מ-16.4.65, אולם לדעתנו יש גם הצדקה עניינית רבה לפעולת המוסד בתחום זה: לדעת הכל נפגעות, בראש וראשונה, מיוקר

בעית זיקנה ושאיירים

על אף מדיניות המיתון הוגדל ב-1-10-66 שיעור קיצבת הזיקנה והשאיירים ב-18% על פי תיקון מס' 13 לחוק שנתקבל בכנסת ב-22-7-65. צעד זה היה אומנם דרוש כבר מזמן והמאמצים להגדלה מינימלית זאת של שיעור הקיצבה התחילו עוד זמן רב לפני הפעלת מדיניות המיתון; במשך שנת 1965/66 עלה בידי המוסד לקבל ידיעות מפורטות יותר על מצבם של מיעוט קטן מבין מקבלי קיצבת זיקנה. בהתאם לסעיף 89 א לחוק, שגם הוא נתווסף במסגרת תיקון מס' 11, נתן המוסד קיצבאות קטנות לעירית אשקלון ולעירית ירושלים לשם מתן ארוחות חמות למקבלי קיצבת זיקנה גלמודים שמצב בריאותם איננו מאפשר להם להכין לעצמם ארוחות חמות פעם אחת ליום לפחות. לביצוע משימה זו, שהינה בעלת אופי נסיוני, התקשר המוסד עם מוסדות אחרים, אולם כדי לקבוע את הזכאים לקבלת הארוחה נערכו מטעם המוסד עצמו ביקורי בית או שהמוסד הסתמך על מימצאיהם של אותם מוסדות להם העניק את הקיצבאות.

כתוצאה מאותם ביקורים, בהם נתגלו תנאיהם ה"סוציאליים הקשים של הקשישים, נתבקשה המסקנה כי על המוסד, בשיתוף עם השירותים האחרים, לעקוב אחר מצב הקשישים כדי ליזום עבורם פעולות עזרה ושירותים בשעת הצורך.

מסתבר כי שירותי החברה המודרנית טרם הגיעו אליהם ואף מבחינה חברתית הם נותקו מכלל הציבור. המוסד עמד במיוחד על נקודה זו כשיזם וממן, בשיתוף עם מינהל ההסברה, סרט — "מעבר ל-65" בבימויו של פ. פרישטדט. הסרט קורא לציבור לגלות יתר תשומת לב והבנה לבעיותיו של הקשיש הפורש מעבודתו ואשר כל סדרי חייו מתערערים עליו עם פרישה זו. היו רבים שחייבו את התיאור הריאליסטי רב הרושם שניתן בסרט; היו אחרים אשר טענו נגדו כיון שאיננו מראה פתרון לבעיה.

ביטוח רפואי למקבלי הטבה סוציאלית

בחפשו אחר האמצעים היכולים להקל ולתרום לפתרון בעית הקשישים ובמיוחד כשהמדובר באותם קשישים חלשים מבחינה חברתית וכלכלית כאחת, ערך המוסד הסכם עם הממשלה לפיו יוכלו קשישים — מקבלי הטבה סוציאלית — שאינם זכאים לקבל עזרה רפואית במרפאות קופת חולים, כחברים או כהורי חברים (או שבאזור מגוריהם אין מרפאות מוניציפלי-

יות) כי יוכלו להנות מעזרה רפואית במרפאות קופת חולים לאחר שיורו למוסד כי ינכה מסכום ההטבה הסוציאלית המגיעה להם, סכום של — 3 ל"י בחודש.

בהקשר זה נמסור כאן על תכנית בה עוסק המוסד לטובת אלמנות ויתומים מקבלי קיצבאות שאירים ותלויים, שהסתבר כי הם זקוקים ליעוץ ולהכשרה מקצועית בנוסף לקבלת קיצבאות השאיירים או התלויים.

המחקרים שנערכו בנושא זה על ידי מחלקת המחקר והסטטיסטיקה של מוסדנו העלו שלעתיים מביא מות המפרנס לירידת רמת החיים של המשפחה. על-פי רוב אסון כזה עלול לגרום למצוקה גם אצל ילדיה. על כן מכין מוסדנו הצעה לשינוי חוק הביטוח הלאומי שלפיה יתווספו שתי גימלאות בביטוח שאירים ובביטוח נפגעי עבודה. לאלמנה חסרת מקצוע תינתן הזכות להכשרה מקצועית וליתומים אשר מות האב היה מונע מהם להמשיך בלימודיהם העל יסודיים ינתנו דמי מחיה, כדי לאפשר להם להתקיים בזמן לימודיהם. ברור כי גימלאות נוספות אלה לא יבואו במקום העזרה שכבר ניתנת לאלמנה וליתומים בתחום ההכשרה המקצועית והחינוך העל-יסודי, אלא ינתנו כהשלמה דרך יעוץ, הדרכה ומתן תוספת להכנסותיהם של האלמנה והיתומים בזמן ההכשרה והלימודים.

כאמור, נמצאת ההצעה בשלבים ראשונים של ההכנה והיא טעונה אישור רשויות המוסד, הממשלה והכנסת.

קיצבת ילדי עובדים

בשנה אליה מתייחס דין וחשבון זה (1965/66) נוסף לענפי הביטוח הקיימים ענף ביטוח חדש: ביטוח ילדי עובדים (חלק 2 לחוק).

לגבי עובדים רבים לא הביא הסדר זה שינוי רב, הואיל והם קיבלו כבר תוספת בעד ילדיהם על-פי הסכם מים קיבוציים. לגבי כל האחרים שחלקם נאמד בכ-1/3 מכלל העובדים השכירים — הביא החוק לשיפור חשוב במצבם ומותר להניח כי בקבוצה זאת נמצאים אף החלשים ביותר מבחינה כלכלית מבין העובדים השכירים. שיעור הקיצבה נקבע באופן אחיד לגבי כל ילדי העובדים (תחילה 9 ל"י לכל ילד והחל מ-1-1-66 — 10 ל"י) ובכך סולק גם ההבדל בשיעור הקיצבה הניתנת לעובדים בשרותים וליתר העובדים במשק. ההסדר החדש לא שינה דבר בזכאות לקיצבה המשפחתית הניתנת לכל המבוטחים החל מהילד הרביעי.

ביטוח ילדי עובדים עצמאיים

בעת אישור תיקון החוק, על פיו הונהג ביטוח ילדי עובדים, נשמעו בכנסת תביעות מנציגי סיעות שונות להרחבת ההסדר כדי לכלול בו גם ילדי עובדים עצמאיים. לבדיקת שאלה זאת מינה שר העבודה ועדה בין-משרדית בהשתתפות נציגי משרד העבודה, המוסד לביטוח לאומי, משרד הסעד והאוצר. ועדה זאת שמעה נציגים מטעם ארגוני העובדים העצמאיים השונים, כגון תנועות המושבים, התאחדות הסוחרים ועוד. הוועדה המליצה בפני שר העבודה להנהיג את הביטוח גם לגבי ילדי העובדים העצמאיים. משרד האוצר, המיוצג בוועדה, הסכים לשלם את דמי הביטוח בעד עובדים עצמאיים מיעוטי הכנסות.

אף על פי כן לא הצליחה הוועדה להתגבר על התנגדות נציגי ארגוני העצמאיים. נציגי תנועת המושבים טענו שעול המסים והתשלומים לוועד המושב כבד בלאו הכי, וכל תוספת תשלום שתידרש מחברי מושבי העובדים עלולה להחליש את רצון החברים למלא בכלל אחר התחייבותיהם כלפי המושב.

שר העבודה יחליט בוודאי בענין, לאחר בדיקת כל הנימוקים האלה.

עניני גבייה

תוצאות הגבייה בשנת 1965/66 השביעו בדרך כלל רצון (ראה הערותיו של מנהל מחלקת הכספים למאזן המוסד). כגורם למניעת גידול ההכנסות בהתאם לגידול הממוצע של השכר, פעל "הגג הנמוך" לתשלום דמי ביטוח. לפי הסטטיסטיקות של המוסד לא היה "הגג" (550 ל"י לחודש) גבוה מהשכר הממוצע. פירוש הדבר הוא שיותר מ-40% מכל המבוטחים והמעבידים לא שלמו דמי ביטוח לפי המשכורת והשכר המלאים, אלא מסכום קטן מהם. למעשה חלה כאן הוזלה בשיעור דמי הביטוח לעומת השיעור המקורי שנקבע בחוק, שעה שבעלי השכר והמשכורת הנמוכים ומעבידיהם שלמו את דמי הביטוח לפי שיעורם המלא. לעובדה זאת היתה השפעה שלילית נוספת בכך שהכנסות הענינים גדלו בקצב אטי יותר מתשלומיהם, דבר שהשפיע לרעה בעיקר על אותם ענפי ביטוח בהם משתלמות גימלאות יחסיות לשכר כבביטוח נפגעי עבודה, אימנות וקרן השוואה.

השפעה שלילית אחרת של "הגג הנמוך" פועלת גם ביחס לגימלאות היחסיות לשכר. הזכאים לגימלאות בענפים אלה המשתכרים מעל למכסימום מקבלים למעשה גימלאות בשיעור קטן יותר מזה שנקבע בחוק.

על ידי הנהגת ביטוח ילדי עובדים הוכנס שינוי חשוב נוסף ביחס למכסימום השכר שלפיו משתלמים דמי הביטוח. עד 1-8-65 (יום הפעלת חלק ג' ה"ל) שולמו דמי ביטוח מהשכר רק עד למכסימום מסוים. עבור מי שהשתכר מעל למכסימום (עתה 550 ל"י לחודש) שולמו דמי ביטוח רק עד למכסימום זה. לגבי ענף ביטוח ילדי עובדים בוטל המכסימום ודמי ביטוח לענף זה משתלמים איפוא מכל השכר.

סביב שינוי עקרוני זה התפתח ויכוח ער, בחלקו עקרוני ובחלקו טכני. מבחינה עקרונית טענו, לדעתנו במידה מסוימת של צדק, שלא רצוי לגבות את דמי הביטוח לכל הענפים עד למכסימום קבוע של השכר, ואילו לגבי ענף ביטוח אחד בלבד ללא הגבלת גג כזה.

הויכוח החרף במיוחד לאור עובדת נוכחותם של מומחים מחו"ל העובדים בארץ ומקבלים כאן את שכרם, מה עוד שילדיהם מצויים לעתים בחו"ל ואז על המעביד לשלם דמי ביטוח מסכום משכורת גבוה בעוד שהמומחה וילדיו אינם נהנים כלל מתשלום ה"קיצבה.

קיימת כאן גם אי בהירות מסוימת בנוסח החוק. בסעיף 31 מוגדר מבוטח, לענין חלק זה, כעובד הזכאי לשכר שמעבידו חייב בתשלום דמי ביטוח בעדו. בעד מומחה מהסוג הנ"ל חייב המעביד בתשלום דמי ביטוח לענף נפגעי עבודה בלבד ונשאלת אז השאלה אם עובדת היותו מבוטח בענף אחד בלבד משמעו ביטוחו בשאר ענפי הביטוח.

מבחינה טכנית נשמעה הטענה כי העובדה שבענף זה אין "גג" מסבכת את צורת הדיווח בכללותו. כך נשמעו תביעות מצדדים שונים לחזור ולהנהיג "גג" אחד לכל ענפי הביטוח.

למען פישוט הדיווח והגבייה של דמי הביטוח מינתה הנהלת המוסד ועדה הבוחנת עתה את כל הדרכים האפשריות.

חידוש נוסף נובע מהגדרת המושג "מבוטח" בענף ביטוח ילדי עובדים, כאשר הגדרת המושג "מבוטח" כוללת מעתה גם את המלים "לרבות דורש עבודה כא" מור בסעיף 31 יא(א)(3).

בינתים קבע שר העבודה "בתקנות בדבר ביטוח ילדי עובדים" שדורש עבודה הרשום בלשכת עבודה שלא עבד 15 ימים לפחות בחודש פלוני לפי הרשום בלשכת העבודה — יהיה זכאי לגבי אותו חודש לקיצבת ילדים. מכאן שהגדרה זו חורגת מההגדרה המקובלת של עובד, בכך שהיא נותנת לדורש עבודה כנ"ל אותן זכויות כל-עובד בפועל, במידה והמדובר בקיצבת ילדי עובדים.

במידה והשכר הממוצע מתקרב למכסימום ועולה עליו, גדל מספר האנשים אשר אינם מקבלים את התגמול בשיעור המגיע להם.

אין גם לטעון ש"הגג הנמוך" מוזיל את הוצאות הייצור, הואיל ואין כמעט השפעה להפרשים אלה על הוצאות הייצור.

כדי למנוע להבא את הוויכוחים הממושכים סביב העלאת ה"גג", הוצע להצמיד את גובה המכסימום לע" ליה הממוצעת של השכר וההכנסות.

בשנה האחרונה התחדש הדיון על איחוד הגבייה של המוסד עם זו של האוצר (הממונה על הכנסות המדינה). לפני יותר משנתיים הושג הסכם עם הממונה על הכנסות המדינה לפיו יבוצעו כל הפעולות המקבילות בגבייה של המוסד ושל הכנסות המדינה ב"מעבר" רים" משותפים באמצעות המחשב של מינהל הכנסות המדינה. עד לפני תחילת ביצוע ההסכם התברר לממונה על הכנסות המדינה שהוא לא יהיה ערוך לביצוע ההסכם, הואיל והמחשב תפוס עד מירב יכולתו בענייני מס הכנסה, וכך היה על המוסד לשכור מחשב לעצמו. בשלב מאוחר יותר הוצע על ידי משרד האוצר כי האוצר יקבל על עצמו את האחריות לגביית דמי ביטוח וישחרר את המוסד מפעולה זאת לחלוטין. המוסד לא הסכים להצעה זאת, אולם החליט לשתף פעולה עם האוצר ביחס לבדיקת ההצעה. הורכבה ועדה מנציגי האוצר, בתוכם אנשי מס הכנסה, והמוסד לביטוח לאומי אשר הגישו דו"ח לשר העבודה. הדו"ח בעיקרו מבטא את חילוקי הדעות בין שני הצדדים ביחס לנושא. אין חולקים על כך שאין הצעה כלשהי יכולה להיות אקטואלית מבחינת יכולתו של האוצר לקלוט עבודה נוספת אלא בתום שנתים מעתה. אולם נראה כי לעת עתה לא ייושבו גם חילוקי דעות עקרוניים אלה. השאלה נשארת איפוא פתוחה, ולא יחולו לעת עתה שום שינויים בנדון.

ביטוח נפגעי עבודה

נציין כאן רק התפתחויות חדשות בענף זה. זו השנה השניה שהמספר המוחלט של תאונות עבודה איננו גדל, על אף גידול מספר הפועלים במשק. לעומת זאת עדים אנו להקטנת הרזרבות של הענף, המספיקות אמנם גם עתה לכסות את כל התחייבויותיו, אולם כבר בשנה שלאחר מכן צפוי בענף זה גרעון מסוים.

אקטואר המוסד מנתח עתה התפתחות זאת כדי לעמוד על סיבותיה וכדי ליעץ לתיקון המצב.

בשנה אליה מתיחס הדין וחשבון חלו גם שינויי גברי במחלקת האקטואר. פרופ' שמשון ברויאר האקטואר הראשי של המוסד מאז היווסדו פרש לגימלאות בהגיון עו ל-75 שנה ואת מקומו ירש מר אהרון הימל ששימש עד אז כסגן האקטואר.

שינוי שהוכנס באפריל 1965 לחוק ביחס למתן מענקים לצורך דיור ורכב לנפגעים קשים מתבצע במשך כל השנה. בעזרתו הצלחנו לפתור בעיות חמורות של מספר קטן של נפגעים פגיעות חמורות.

קורא הדו"ח ימצא בו סקירה חשובה של אקטואר המוסד א. הימל ביחס לשיעור קיצבאות נפגעי עבודה שאושרו בשנים הראשונות לפעולת המוסד ושיעורם אינו תואם עוד את עלית השכר ורמת החיים בארץ כיום.

ענף אמהות

לפי המאזן ליום 31-3-66 קיים בענף זה גרעון וצפוי כי עוד יגדל. בכל זאת אין המינהלה מתכוונת להציע הגדלת שיעור דמי הביטוח והיא תרה אחרי הפתרון על ידי העברת הסכומים החסרים מענף זקנה ושאי-ריס, דבר המתאפשר במסגרת החוק.

תכניות לעתיד

חלק מהדו"ח בשנה החולפת (1964/65) הקדשנו לתכניות חדשות של המוסד. לא חלה התקדמות ניכרת בתכניות אלה. לעומת זאת עלו על הפרק תכניות חדשות. ועדה שמונתה על ידי שר העבודה ושר המשפטים בהשתתפות נציגי האוצר, התחבורה והביטוח הלאומי הכינה דו"ח מפורט (94 עמוד) בענין נזיקין, תאונות דרכים ותאונות עבודה. דו"ח זה עוד יועלה לדיון בממשלה.

כמו-כן מינו שרי העבודה והבריאות ועדה ציבורית לענייני ביטוח בריאות ממלכתי בראשותו של מר אבא חושי, ראש עיריית חיפה. לאחרונה מינה שר העבודה, על דעת הממשלה, ועדה לביטוח אבטלה, בראשותו של ח"כ משה ברעם.

ד"ר גיורא לוטן

המנהל הכללי

מבטחים * גבייה * גימלאות

גבייה וגימלאות 1954/55—1995/66

גבייה:

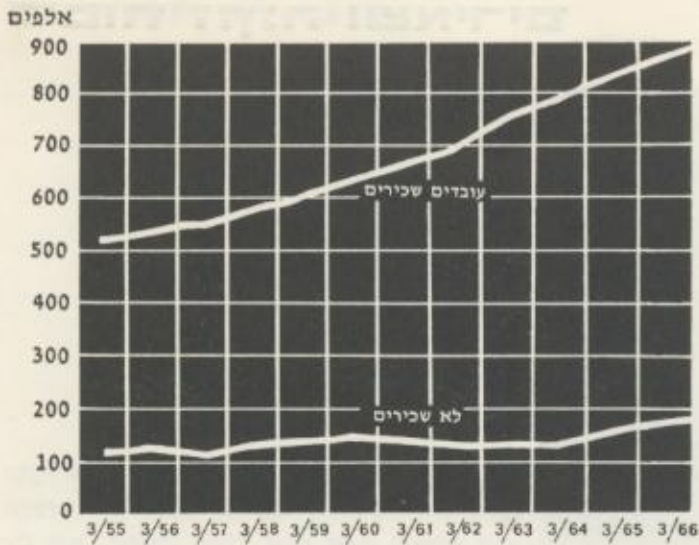
במשך שנת 1965/66 גבה המוסד (באלפי ל"י) 260,000
במשך 12 השנים 1965/66—54/55 גבה המוסד (באלפי ל"י) 1,260,300

גימלאות

גימלאות ששולמו (באלפי ל"י)		מספר הגימלאות ששולמו במרס 1966	מס' התביעות שאושרו		ענף הביטוח וסוג הגימלה
1965/66	1954/55- 1965/66		1965/66	1954/55- 1965/66	
196,850	849,377	—	195,192	1,672,522	סך-הכל
83,150	426,845	104,380	24,733	191,796	זיקנה ושאיירים — ס"ה
65,000	346,943	82,339	9,242	98,149	קיצבאות זיקנה
16,900	74,746	22,041	3,343	24,557	גימלאות שאירים
1,250	5,156	—	12,148	69,090	דמי קבורה
34,200	171,016	5,243	78,332	645,044	נפגעי עבודה — ס"ה
7,200	41,272	—	66,578	571,619	דמי פגיעה שכירים
1,150	4,911	—	7,144	40,734	דמי פגיעה עצמאיים
10,000	45,511	3,487	3,721	26,766	גימלאות נכות — שכירים
900	3,477	368	407	2,683	גימלאות נכות — עצמאיים
500	2,090	—	338	2,240	שיקום
2,700	11,970	1,028	144	1,002	גימלאות תלויים
11,200	58,687	—	—	—	הוצאות רפוי
550	3,098	—	—	—	מניעת תאונות
27,250	139,894	—	78,025	744,888	אימהות — ס"ה
16,050	82,069	—	60,767	598,178	מענקי לידה
11,000	56,741	—	17,258	146,710	דמי לידה
200	1,084	—	—	—	הסעת יולדות
22,550	81,922	70,700	14,102	90,794	קצבאות משפחתיות — ס"ה
29,700	29,700	—	—	—	קצבת ילדי עובדים — ס"ה

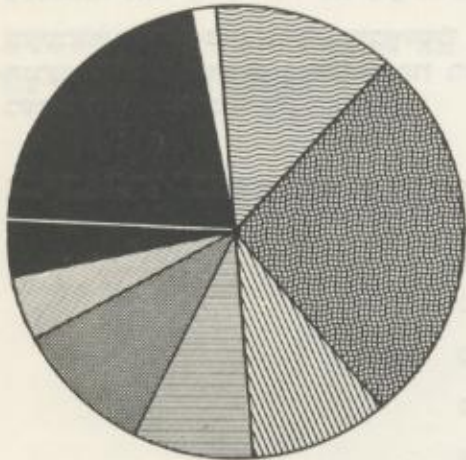
¹ אינו כולל גבייה לקרן השוואה.

אומדן מספר המבוטחים

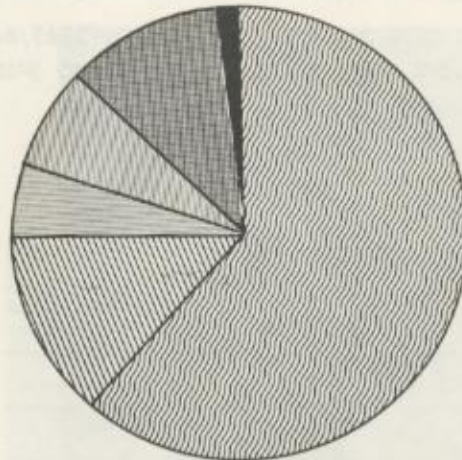
בהשוואה לעומת 1955 פחת אחוז המבוטחים העצמאיים והלא שכירים מ-27.9% ל-19.5% וגדל אחוז השכירים מ-72.1% ל-80.5%

תשלומי גימלאות, הוצאות מינהל ועודפים

במליוני ל"י	תשלומי גימלאות	מליוני ל"י	
14	קצן השוואה	82	זיקנה ושאימים
15	הוצאות מינהל	31	נפגעי עבודה שכירים
128	עודפים	3	נפגעי עבודה עצמאיים
		27	אימהות
		22	משפחות מרובות ילדים
		30	ילדי עובדים

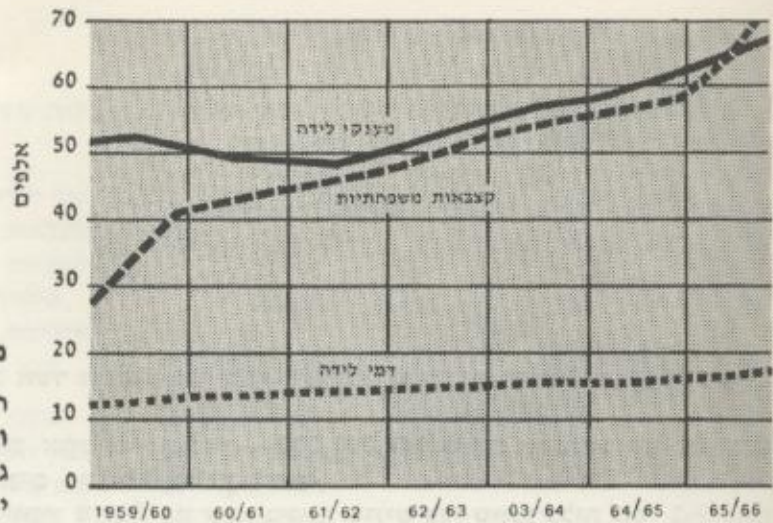
תקבולים

מליוני ל"י	תקבולים
239	נבייה מסעבידים
34	נבייה מעצמאיים
23	הקצבת האוצר
40	ריבית
14	נמול ערך
2	שונוות
352	סה"כ

ביטוח אמהות

מספר התביעות למענקי לידה ודמי לידה ומספר הקצבאות המשפחתיות ששולמו

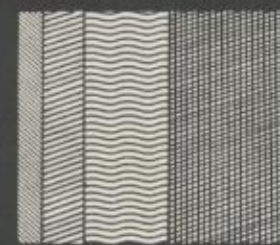
מצב כספי

רק הודות להעברת 10 מיליון לירות מענף זקנה ושאיירים ניצל הענף מגרעון בשנה זו. הופעת גרעון במאזן הבא היא בלתי נמנעת, אם לא ינקטו אמצעים להגדלת הכנסותיו.

ביטוח משפחות חרובות ילדים

התחלקות יוצאי ארצות שונות בין השייכים לכוח עבודה ובין מקבלי קצבאות ממ"י

שייכים לכוח עבודה 843,000

אוקט' 1963

8,1 16,2 30,8 44,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

מקבלי קצבאות ממ"י 54,190

אוקט' 1963

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

אוקט' 1964

3,6 5,4 18,1 72,9

במרס 1966 שולמו קיצבאות ל-70,700 משפחות. בשנה זו אושרו קיצבאות חדשות ל-14,000 משפחות.

קיצבת ילדי עובדים : מספר ילדים הזכאים : 250,000. החל מ-1-8-65 עד 31-3-66 שולמו 30 מיליון לירות. בשנת 66/67 ישולמו לפי הערכת המוסד 75 מיליון לירות. סכום הקיצבה לחודש לכל ילד הועלה החל מ-1-8-66 ל-10 לירות במקום 9 לירות.

תגמות מאחורי המערך הכספי

בסוף שנת הכספים 1965/66 הגיעו הנכסים אשר המוסד צבר לסך 879 מיליון לירות ישראליות, 93.5% מהם מושקעים באוצר המדינה. לעומת הנכסים האלה קיימות התחייבויות אקטואריות בסך — 947,000,000 לירות והתחייבויות כלפי קרן השוואה לתשלום תגמולים למשרתים במילואים בסך 31 מיליון לירות. חשבון ההפרש בין נכסי המוסד והתחייבויותיו מתפלג בין ענפי ביטוח שונים כפי שיוצג בלוח מס' 1.

עודף או גרעון של ענפי הביטוח ביום 31-3-1966

לוח מס' 1

העודף או הגרעון המאוזן	העודף הקופתי	
-132,799,076	+551,053,062	ענף ביטוח זקנה ושאיירים
+804,972	+481,853,417	ענף ביטוח נפגעי עבודה (שכירים)
+2,331,426	+6,370,518	ענף ביטוח נפגעי עבודה (עצמאיים)
+11,186,119	+6,692,186	ענף ביטוח אמהות
+6,802,191	+4,670,205	ענף ביטוח משפחות מרובות ילדים
+12,312,421	+10,978,309	ענף ביטוח ילדי שכירים
-99,363,147	+661,617,697	

לוח מס' 2 הכנסה לאומית וגביית דמי ביטוח (באלפי ל"י)

גבייה

%	גביית דמי-ביטוח	ההכנסה הלאומית הנקייה	
3-04	104,000	3,418,000	1960
3-03	122,000	4,025,000	1961
2-13	141,000	4,755,000	1962
2-63	156,000	5,931,000	1963
2-51	174,000	6,922,000	1964
3-16	260,000	8,290,000	* 1965

* בלי גביית דמ"ב לביטוח ילדי עובדים.

גביית דמי הביטוח והתשלומים לקרן השוואה עלו ב-12 שנות קיום המוסד מ-27 מיליון בשנת 1954 ל-272,7 מיליון בשנה הנסקרת. הגבייה כוללת גביית דמי ביטוח לענפי המוסד וגבייה לקרן השוואה למשרתים במילואים גם יחד. לוח מס' 2 מראה את הגבייה של דמי ביטוח בלבד, בהשוואה להכנסה הלאומית הנקייה. יש לציין, שלפי המלצות ועדת התכנון לביטוח סוציאלי צריכות היו ההפרשות לביטוח סוציאלי להוות 3% מההכנסה הלאומית הנקייה.

לוח מס' 4 גורמי גידול גביית דמי הביטוח בשנת הכספים 1965/66

ענף ילדי שכירים	41.2	מליון לירות	23.6%
העלאת ה"גג"	27.4	" "	15.6%
העלאת שיעור דמי ביטוח של ענף ממ"י	4.7	" "	2.7%
אינדקס, זחילת שכר וכו'	12.3	" "	7.1%

מלבד גביית דמי ביטוח ותשלומים לקרן השוואה גבה המוסד תקבולים אחרים כגון רבית, תוספות למנות מסולקות של ההשקעות, הקצבות מן האוצר וכו'. במידה והרזרבות הקופתיות של המוסד גדלות, גדלה באופן יחסי ההכנסה מן ההשקעות מתוך סך כל התקבולים.

קצב גידול הגבייה הואט בשנים הקודמות בעקבות הקפאת גג ההכנסה ממנה גובים דמי ביטוח, וירד מגידול של 36% בשנה 1960/61 לגבי השנה שקדמה, ל-11.5% בשנה 1964/65. בשנה הנסקרת הגבייה עלתה ב-49%, ולוחות מספר 3 ו-4 מעידים על התמורות הנ"ל.

לוח מס' 3 קצב גידול הגבייה מ-1960/61 עד 1965/66

1960/61	103.7	מיליון ל"י	גידול ב-36.0%
1961/62	122.0	מיליון ל"י	גידול ב-17.8%
1962/63	141.3	מיליון ל"י	גידול ב-15.7%
1963/64	156.6	מיליון ל"י	גידול ב-10.7%
1964/65	174.7	מיליון ל"י	גידול ב-11.5%
1965/66	260.3	מיליון ל"י	גידול ב-49.0%

תקבולים

לוח מס' 5 מראה את פירוט התקבולים בשנה הנסקרת.

התקבולים בשנת 1965/66

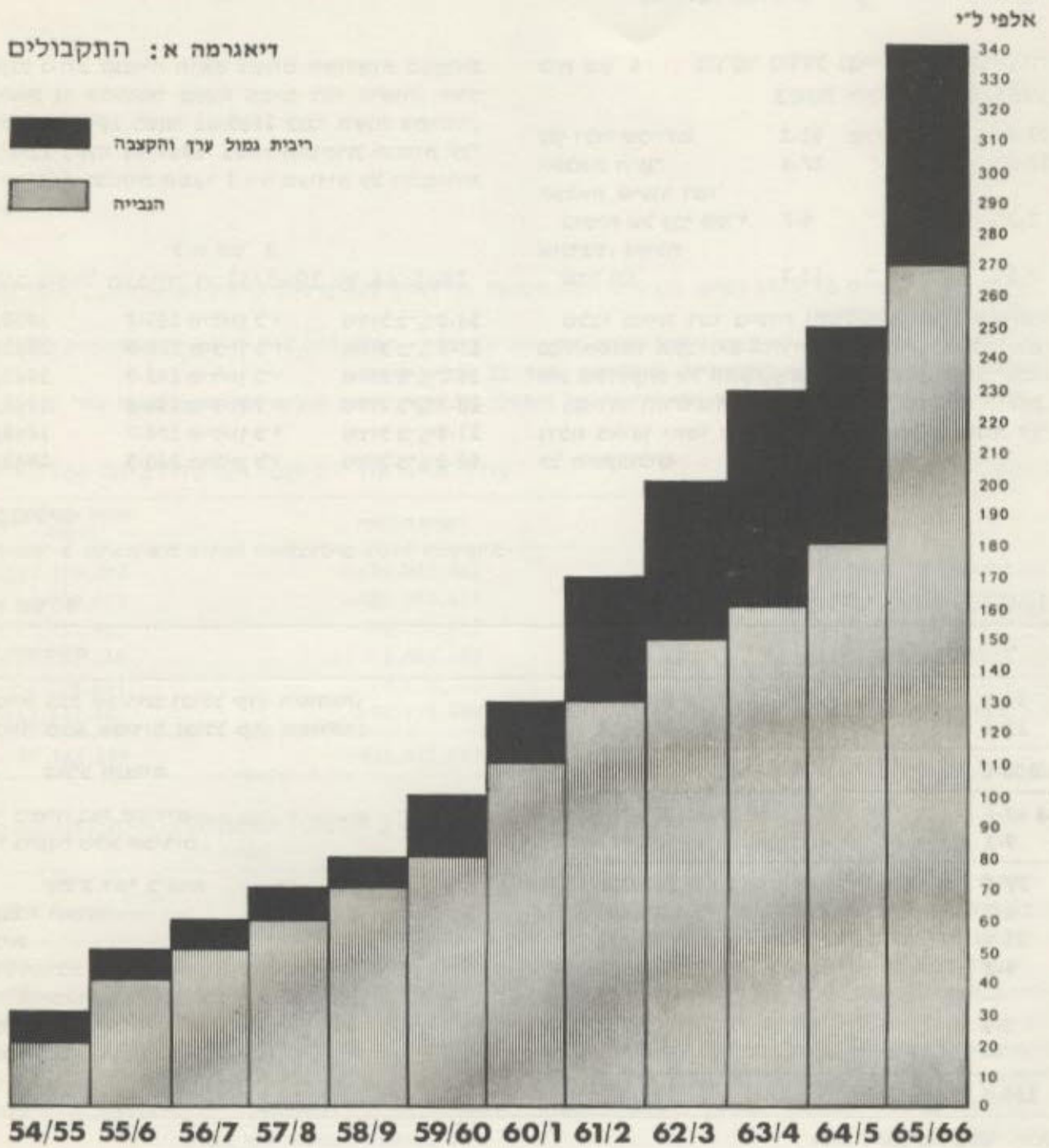
לוח מס' 5

סוגי התקבולים	1965/66 אלפי לירות	%
הגבייה בעד שכירים (כולל קרן השוואה)	239,099	87.7
הגבייה מלא שכירים (כולל קרן השוואה)	33,624	12.3
סה"כ הגבייה	272,723	100.0
דמי ביטוח בעד שכירים	228,764	67.8
דמי ביטוח מלא שכירים	31,573	9.3
סה"כ דמי ביטוח	260,337	77.1
הקצבת האוצר	22,684	6.7
ריבית	38,672	11.5
גמול הגדלת ערך ההשקעות שהוחזרו	14,168	4.2
שווי הגימלה מאת המעביד	11	—
פיצויים מצד שלישי	1,704	0.5
שונות	6	—
סה"כ תקבולים למוסד לביטוח לאומי	337,582	100.0

ראה דיאגרמה בעמ' הבא

דיאגרמה א: התקבולים

ריבית גמול ערך והקצבה
 הנבייה

תשלומים

המוסד לביטוח לאומי שילם במשך תקופת קיומו 943,164,000 לירות עבור גימלאות למיניהן.
בשנת 1965/66 שילם המוסד 195,544,000 לירות כגימלאות.

תשלומים וגימלאות

לוח מס' 6

1965/66 אלפי ל"י	1964/65 אלפי ל"י	סוג הגימלה	ענף הביטוח
64,289	56,217	קיצבת זקנה	זקנה ושאיירים
16,743	13,831	גימלת שאירים	
1,218	1,033	דמי קבורה	
82,250	71,081	סה"כ הענף	
9,833	8,248	הוצאות ריפוי	נפגעי עבודה — שכירים
7,146	5,881	דמי פגיעה	
10,107	7,342	גימלת נכות	
2,472	1,913	גימלת תלויים	
481	347	שיקום מקצועי	
750	575	מניעת תאונות	
30,789	24,306	סה"כ הענף	
664	510	הוצאות ריפוי	נפגעי עבודה — עצמאיים
1,127	905	דמי פגיעה	
860	669	גימלת נכות	
207	159	גימלת תלויים	
—	2	שיקום מקצועי ואש"ל	
2,858	2,245	סה"כ הענף	
16,109	14,114	מענק לידה	אימהות
10,887	8,615	דמי לידה	
156	151	הסעת יולדות	
22,682	16,575	קיצבה משפחתית	משפחות מרובות ילדים — קיצבה משפחתית
29,813	—		ילדי עובדים — קיצבת ילדי עובדים
195,544	137,087	סה"כ הגימלאות	

לוח מס' 7 מראה את מגמת הגידול של התשלומים במשך 5 השנים האחרונות באחוזים המחושבים על בסיס השנה הקודמת. כפי שנראה להלן, רוב הגימלאות גדלות משנה לשנה בקצב אשר בין 15% ל-20%. גימלאות מסוימות, בעיקר גימלאות נכות, תלויים ושאיירים מגמת עלייתן תלולה יותר. בוודאי אחת הסיבות היא בכך שהיציאה מאוכלוסיית מקבלי קיצבאות אלה יותר איטית מאשר במקרה של קיצבאות הזיקנה. הגידול של ענף ממ"י בשנה הנסקרת נובע ממתן התשלום עבור ילדים בגילים 14-18. הגידול המיוחד בסכום דמי הלידה בשנה זו נובע מגידול שכר העובדות ודמי הלידה השבועיים כתוצאה מכך (ראה לוח מס' 7).

לוח מס' 7 מראה את מגמת הגידול של התשלומים במשך 5 השנים האחרונות באחוזים המחושבים על בסיס השנה הקודמת. כפי שנראה להלן, רוב הגימלאות גדלות משנה לשנה בקצב אשר בין 15% ל-20%. גימלאות מסוימות, בעיקר גימלאות נכות, תלויים ושאיירים מגמת עלייתן תלולה יותר. בוודאי אחת הסיבות היא בכך שהיציאה מאוכלוסיית מקבלי קיצבאות אלה יותר איטית מאשר במקרה של קיצבאות הזיקנה. הגידול של ענף ממ"י בשנה הנסקרת נובע ממתן התשלום עבור ילדים בגילים 14-18. הגידול המיוחד בסכום דמי הלידה בשנה זו נובע מגידול שכר העובדות ודמי הלידה השבועיים כתוצאה מכך (ראה לוח מס' 7).

גידול התשלומים באחוזים לעומת השנה הקודמת

לוח מס' 7

65/66	64/65	63/64	62/63	61/62	
14.3	13.5	15.5	16.3	15.0	קיצבת זיקנה
21.0	21.0	24.0	27.4	28.0	קיצבת שאירים
15.7	15.4	17.0	18.2	16.6	סה"כ ז"ש
19.0	25.5	9.0	13.0	47.0	ריפוי (ש)
21.5	8.0	23.0	25.3	11.0	דמי פגיעה (ש)
37.6	19.5	25.0	17.3	26.0	נכות (ש)
29.0	18.0	26.0	27.8	20.0	תלויים (ש)
26.7	18.0	19.0	17.7	28.2	סה"כ נ"ע (שכירים)
30.0	12.0	42.5	4.0	45.0	ריפוי
24.5	17.8	27.0	48.0	9.0	דמי פגיעה
28.5	19.0	42.6	10.0	48.0	נכות
30.0	43.0	46.0	46.0	33.0	תלויים
27.0	18.0	36.0	24.0	29.4	סה"כ נ"ע (עצמאיים)
14.0	18.0	38.0	46.4	7.0	מענק לידה
26.0	22.0	21.6	20.0	10.0	דמי לידה
18.6	19.0	31.0	34.0	8.0	סה"כ אימהות
36.8	37.5	11.0	25.0	10.6	סה"כ ממ"י
20.8	19.0	19.0	20.0	16.7	סה"כ (בלי ילדי שכירים)
42.6					סה"כ (עם ילדי שכירים)

השקעות הרזרבות

חלקו המכריע של עודף התקבולים על התשלומים הושקע באוצר המדינה. בהתאם לחוק הביטוח הלאומי מי חייב המוסד להשקיע כספים אלה בהשקעות קונסרוטיביות ולכן הותנתה ההשקעה באוצר בתנאי זה.

סכומי ההשקעה נמסרים כהלוואה נושאת ריבית בשיעור של 5-5% לשנה וצמודים למדד יוקר המחיה המחושב לפי התאריך מאז מסירת ההלוואה ועד להחזרתה.

אוצר המדינה השקיע 668.6 מיליון לירות מתוך 672.4 מיליון שהיו בידו בסוף שנת הכספים במשימות ממלכתיות שונות.

לוח מספר 9 מראה את התפלגות השקעות האוצר לפי ענפי משק שונים.

לוח מס' 8 מראה את תשלומי הגימלאות במשך השנים בהשוואה לצריכה הפרטית במדינה.

לוח מס' 8 תשלומי הגימלאות בהשוואה לצריכה הפרטית במדינה

%	הצריכה הפרטית		שנים
	תשלומי הגימלאות		
באלפי לירות			
2-20	68,000	3,096,000	1960
2-20	80,000	3,648,000	1961
2-20	97,000	4,410,000	1962
2-19	115,000	5,247,000	1963
2-25	137,000	6,098,000	1964
2-74	196,000	7,164,000	* 1965

* בלי ביטוח ילדי עובדים היו תשלומי הגימלאות (באלפי ל"י) 166,000 2.30%

השקעות כספי המוסד בענפי המשק

לוח מס' 9

האחוז היחסי	במיליוני לירות			ענף
	סה"כ השקעה ל-31.1.66	השקעה בשנת 64/65	השקעה ל-31.3.65	
44.7	299.0	10.0	289.0	חקלאות
1.3	8.5	—	8.5	תעשייה
2.4	16.0	—	16.0	מחצבים
1.5	10.0	—	10.0	חשמל
11.8	79.0	50.0	29.0	תחבורה
9.8	65.6	38.6	27.0	דואר
0.5	3.0	—	3.0	רשויות מקומיות
28.0	187.5	30.0	157.5	מפעלי מים
100.0	668.6	128.6	540.0	סה"כ

מצבם הכספי של ענפי ביטוח

נסקור בקיצור את מצבם הכספי של ענפי ביטוח זיקנה ושאיירים, נפגעי עבודה — שכירים ואימהות, כי בהם חלו תמורות הראויות לציון במיוחד.

מצב הקופה חייב לעורר את תשומת לבנו באותם הענפים בהם הוא על סף הגרעון; כי בראש וראשונה על ענף ביטוח להיות מסוגל לעמוד בהתחייבויותיו השוטפות.

בביטוח זיקנה ושאיירים ובביטוח נפגעי עבודה — שכירים קיימות התחייבויות לטווח ארוך לגבי המ' בוטחים ויש להביא בחשבון את מצבם המאזני ולבחון את נכסיהם לעומת התחייבויותיהם לפחות לגבי אותם המבוטחים אשר כבר נמנים עם מקבלי קיצבאות ארוכות מועד.

ביטוח זיקנה ושאיירים

ענף ביטוח זה התלבט במשך שנים מחמת הגרעון בחשבון המאזני שלו. כפי שאפשר לראות מהלוח הבא סדר הגודל של הגרעון לא השתנה בהרבה בזמן שה' נכסים והתחייבויות גדלו פי כמה וכמה. כתוצאה מכך מהווה הגרעון היום 16% מהתחייבויות כשב' שנת 1960 היווה למעלה מ-50%.

לעומת הפחתה יחסית של הגרעון עלתה מידת הכי' סוי של ההתחייבויות מ-45% בשנת 1958 ל-84% בשנת 1965/66.

לוח מס' 10 ענף ביטוח זיקנה ושאיירים

במיליוני לירות					
% הכסוי	% הגרעון לגבי ההתחייבות	הגרעון	התחייבויות הענף	נכסי הענף	
45	55	127	230	103	57/58
46	54	148	272	124	58/59
47	53	172	325	153	59/60
53	47	181	385	204	60/61
62	38	167	440	273	61/62
67	33	177	535	358	62/63
77	23	137	585	448	63/64
76	24	173	720	547	64/65
84	16	133	820	687	65/66

ביטוח נפגעי עבודה שכירים

לענף זה היתה בשנת 1962 עוד עתודה של 21 מיליון לירות.

גם היום צובר הענף נכסים גדולים ואף הצבירה הקופתית עדיין הולכת וגדלה.

יחד עם זאת מראה ענף זה במשך השנים האחרונות סימנים ברורים של ירידת מצבו הכספי החיובי אשר מתבטאים בעיקר בשני אינדיקטורים והם: ירידת הע' תודה מ-21 מיליון לירות ל-800,000 לירות וירידת היחס של העודף הקופתי לתשלום השנתי השוטף.

לוח מס' 11 מראה את קצב הגידול המהיר בהתחיי' בויות לעומת הגידול בנכסים. יש להניח שבשנת 1966/67 יתהווה גרעון מאזני בענף זה.

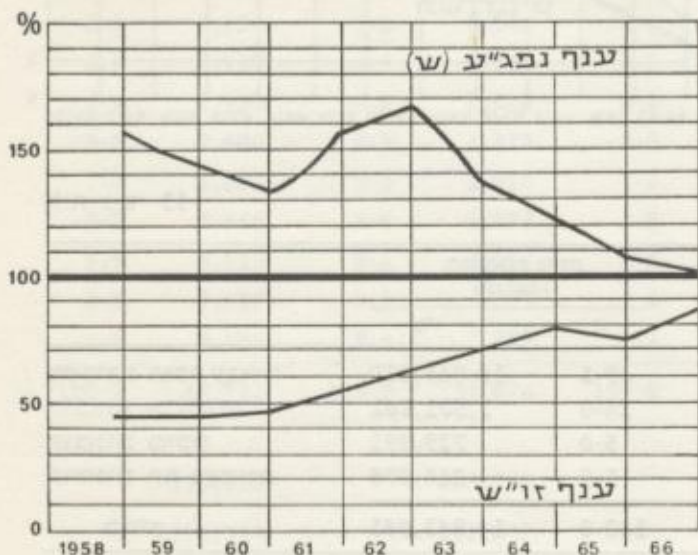
ענף נפגעי עבודה (שכירים)

לוח מס' 11

(באלפי לירות)

היחס של העודף הקופתי לתשלום השנתי השוטף	עודף קופתי מצטבר	עבודה (עודף)	התחייבות	נכסים	
2.71	44,200	21,100	32,700	53,800	61/62
2.67	51,800	18,500	47,200	65,700	62/63
2.67	60,900	15,300	61,900	77,200	63/64
2.62	70,800	5,300	84,000	89,300	64/65
2.39	81,800	800	104,700	105,500	65/66

דיאגרמה ד' התפתחות מידת הכיסוי של התחייבויות הענפים ז"ש ונפג"ע (שכירים)

ההבדל בהתפתחות בין ענף נפגעי עבודה וענף זיקנה ושאיירים נעוץ בכך שבנפגעי עבודה היחס בין הנכסים לבין ההתחייבויות הולך ורוע מדי שנה בשנה ; לעומתו בענף זיקנה ושאיירים יחס זה השתפר במידה ניכרת. לכן יש לראות את הגרעון העתידי של ענף נפגעי עבודה לא כנתון שנוצר באופן חד-פעמי אלא כחוליה במגמה ההולכת ומתמשכת.

דיאגרמה ג' הנכסים וההתחייבויות בענף נ"ע (שכירים)

ענף ביטוח אימהות

אם כי משקלו הכספי של ענף זה אינו מכריע במסגרת המשק הכספי הכולל של המוסד ובעיקר בהשוואה לענף ביטוח זיקנה ושאיירים, מצבו הכספי של ענף זה הוא שלילי.

החל משנת 1963/64 הענף מוציא כל שנה יותר כסף מאשר הוא גובה ממבוטחים ומכל יתר המקורות.

דיאגרמה ה'

לוח מס' 13

פירוש הדבר שענף זה "אכל" במשך השנים האחרונות נות את הרזרבות אשר היו לו. אילו השנה לא היו מעבירים לענף זה 10 מיליון מענף זיקנה ושאיירים היה נמצא כבר במצב של גרעון קופתי בסך 3,400,000 ל"י.

לוח מס' 12 ענף ביטוח אימהות

באלפי ל"י			
מזב הקופה	עודף או גרעון שנתי	תשלומים	תקבולים
+8,900	+2,000	11,400	13,400
+9,400	+500	15,200	15,700
+6,700	-2,700	19,900	17,200
+1,900	-4,800	23,800	19,000
-3,400	-5,300	28,500	23,200
+6,600			10,000

בהעברה של 10 מיליון ל"י מביטוח זיקנה ושאיירים לביטוח אימהות אפשר לראות פעולה בכיוון הפוך לעומת טרנסאקציה שבוצעה בשנים 1956-59 כשהועבדו 9 מיליון ל"י מענף אימהות לביטוח זיקנה ושאיירים. המוסד עומד בפני הכרעה אם להמשיך לממן חלק מפעולות ענף זה על ידי העברות מענפי ביטוח אחרים או אם לאזן את פעולותיו הכספיות בדרכים אחרות.

הוצאות מינהל

בשנה הנסקרת הוציא המוסד 14,563,500 לירות עבור הוצאות מינהליות ומתוכן 10,069,220 לירות על חשבון משכורת ושכר עבודה.

ההוצאות המינהליות בשנת 1965/66

ההוצאות בשנת 1964/65		תקציב 1965/66		ההוצאות בשנת 1965/66		
%	ל"י	%	ל"י	%	ל"י	
62.6	6,121,775	67.8	9,982,000	69.1	10,069,220	משכורת ושכר עבודה
31.1	3,040,856	24.8	3,654,000	24.0	3,501,162	הוצאות ארגוניות
4.1	404,015	5.1	751,000	5.0	729,091	הוצאות מיכון
2.2	217,171	2.3	346,000	1.9	264,078	הוצאות חד פעמיות
100.0	9,783,817	100.0	14,733,000	100.0	14,563,551	סה"כ

שכר העבודה כולל 1,595,000 לירות של הפרשי דירוג המתייחסים לשנת הכספים 1964/65.
 יתרת הגידול בסעיף משכורת לעובדים קבועים עולה ב-38.6% על הסכום של השנה הקודמת. הפרש זה נובע
 מהגורמים הבאים:

2-3%	עליית המדד	9-0%	גידול כח אדם
2-3%	הפרשות סוציאליות	25-0%	הרדירוג

סה"כ 38-6%

לוח מס' 14 מראה היקף פעולות הגבייה ותשלומי הגימלאות של 16 הסניפים האזוריים של המוסד לביטוח לאומי והמשרד הראשי.
 נוסף לאלו עומדים לרשות הציבור כ-45 סניפים מקומיים ואשנבים לשירות הציבור ברחבי הארץ.

לוח מס' 14 גבייה ותשלומים לפי סניפים

תשלומי גימלאות				גביית דמי ביטוח				סניפים
1965/66		1964/65		1965/66		1964/65		
%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	%	אלפי ל"י	
15.7	10,811	10.5	3,344	8.3	19,041	8.3	13,100	ירושלים
18.5	12,696	10.3	3,293	30.4	69,540	29.0	45,837	תל-אביב
13.7	9,383	11.7	3,746	18.7	42,873	18.7	29,601	חיפה
4.7	3,233	6.4	2,044	3.0	6,828	2.8	4,379	באר-שבע
3.2	2,225	4.3	1,379	2.3	5,315	2.6	4,095	חדרה
2.7	1,864	3.8	1,209	2.1	4,829	2.3	3,665	טבריה
6.7	4,632	7.8	2,497	8.0	18,413	8.3	13,174	יפו
3.0	2,036	3.6	1,146	2.6	5,938	2.7	4,347	כפר-סבא
2.9	1,950	3.9	1,238	1.9	4,239	1.9	3,010	נהריה
2.9	1,955	4.8	1,528	0.8	1,894	0.8	1,318	נצרת
3.5	2,400	4.3	1,378	3.0	6,944	3.2	4,993	נתניה
2.3	1,607	3.2	1,028	2.0	4,629	2.2	3,463	עפולה
3.7	2,566	4.4	1,393	3.5	8,064	3.5	5,550	פתח-תקוה
7.4	5,112	9.3	2,955	5.6	12,761	5.8	9,298	רחובות
2.7	1,857	3.1	965	2.6	5,845	2.5	3,908	רמלה
6.4	4,394	8.6	2,753	5.2	11,901	5.4	8,482	רמת-גן
100.0	68,721	100.0	31,896	100.0	229,054	100.0	158,220	ס"ה סניפים
					43,161		26,219	משרדי ממשלה
	126,823		105,191		508		538	משרד ראשי
	195,544		137,087		272,723		184,977	ס"ה

ערכן של קיצבאות נכים וקיצבאות תלויים

חלק ראשון

לוח מס' 1

5	4	3	2	1
המדד באוקטובר 1966 באחוזים מהמדד באוקטובר של שנת הפגיעה	מדד תוספת היוקר באוקטובר של שנת הפגיעה	השכר הממוצע בשנת 1966 באחוזים מהשכר בשנת הפגיעה	השכר הממוצע בלי	שנת הפגיעה
166	222	400	145	1954
160	231	362	160	1955
148	249	305	190	1956
143	258	270	215	1957
138	267	252	230	1958
138	267	242	240	1959
135	274.7	223	260	1960
129	286.8	204	285	1961
121	306.5	173	335	1962
115	322.3	162	358	1963
107	344.0	139	416	1964
107	346.3	117	497	1965
100	369.5	100	*580	1966

* מספר זה מהווה אומדן ארעי.

בהתאם לסעיף 3 של התוספת החמישית לחוק הביטוח הלאומי צמודה קיצבת הנכות למדד יוקר המחיה שלפיו משתלמת תוספת יוקר לעובדי המדינה. הצמדה זו חלה גם על קיצבאות תלויים מאחר שלפיו סעיף 2 בתוספת השישית לחוק היא מבוססת על הקיצבה שהמנוח היה מקבל אילו היה נכה 100%. ההצמדה הנ"ל אינה אבסולוטית, כי דמי הפגיעה ליום, שביחד עם דרגת הנכות (או אחוז הזכאות במקרה של קיצבת תלויים) קובעים את גובה הקיצבה, אינם יכולים לעלות מעל המקסימום שנקבע בסעיף 7 לתוספת הרביעית לחוק ושהועלה עד כה מספר פעמים.

הקיצבה מחושבת מראשיתה על יסוד שכר העבודה הרגיל של הנכה או של המנוח (במקרה של קיצבת תלויים) היינו, כלשון סעיף 8 לתוספת הרביעית לחוק, הסכום היוצא מחלוקת הכנסת המבוטח ברבע השנה שקדם ליום שבעדו מגיעים לראשונה דמי פגיעה, ב-90. ברם כתוצאה מגידול השכר הריאלי בארץ במשך השנים שחלפו, כלומר עליית השכר מעבר לגידול ע"י תוספת היוקר, נוצר פער יחסי בין גובה קיצבת הנכות לבין גובה השכר המקביל לשכר העבודה הרגיל. פער זה גדל יותר ככל שחלף זמן רב יותר מהיום שבו קרתה הפגיעה ששימשה עילה לקיצבה.

השכר החל מאוקטובר של שנת הפגיעה עד אוקטובר 1966 בעוד שהמספרים בטור (5) מבטאים את שיעור הגידול המקסימלי של הקיצבאות הצמודות למדד תוספת היוקר בתקופה המקבילה. אנו מדגישים "מקסימלי" כי בהרבה מקרים השיעור הוא קטן בהרבה, אם הקיצבה הגיעה למקסימום, שהינו כעת 412 ל"י עבור קיצבת נכות 100%.

הלוח הנ"ל מראה כי בעוד שהשכר עלה משנת 1954 (במשך 12 שנה) פי ארבעה, הקיצבאות עלו לכל היותר ב-66%; המספרים המקבילים עבור שנת 1956 הם: השכר עלה פי שלושה, הקיצבאות ב-48% בלבד; עבור שנת 1961: השכר עלה פי שניים, הקיצבאות בפחות מאשר 30%, וכן הלאה.

לוח זה מגלה איפוא את הפער ההולך ומתרחב בין שכר העובדים

לוח מס' 1 מראה את התפתחות השכר הממוצע לעומת התפתחות מדד תוספת היוקר בשנים 1966—1954.

מספרי "השכר הממוצע" שבטור (2) הם אומדני המח' למחקר וסטטיסטיקה של המוסד על השכר הממוצע של כלל השכירים באוקטובר של כל שנה; מספרים אלה משמשים תחליף לשכר הממוצע לכל שנת כספים. המספרים שבטור (4) הם מדדי תוספת היוקר המבוססים על סולם מדדי יוקר המחיה המתפרסמים באופן שוטף ע"י מזור המחירים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (ספטמבר 1951 = 100); המדדים לפי הבסיסים החדשים (ינואר 1959 = 100 וממוצע 1964 = 100) הוכנסו לסולם המבוסס על ספטמבר 1951 בעזרת גורמים מקשרים.

המספרים שבטור (3) מבטאים איפוא את שיעור הגידול של

בעת הפגיעה היה שווה לשכר הממוצע (580 ל"י) זכאי לקיצבה מקסימלית של 412 ל"י שהיא 71% מהשכר (למעשה מספיק ששכרו יהיה שווה ל-550 ל"י בלבד כלומר ל"ג", ובמקרה זה הקיצבה מהווה 75% מהשכר), לעומת זאת חברו שנפגע ב-1954 כששכרו היה שווה לשכר ממוצע דאז, קיצבתו באוקטובר 1966 (ל-100% נכות) היא רק 181 ל"י, כלומר רק 31% מהשכר הממוצע הנוכחי (580 ל"י). עבור נכה כנ"ל שנפגע בשנת 1960 הקיצבה באוקטובר 1966 היא 263 ל"י, או 45% מהשכר הממוצע, וכדומה. ככל שוותקו של הנכה גדול יותר מצבו נרוע יותר בהשוואה לנכה "החדש". המוזרות של העובדה הזאת בולטת במיוחד בארץ שבה "הוותק" בעבודה כשלעצמו הוא אחת מאבני היסוד של הזכויות הסוציאליות.

הפעילים לבין קיצבאות הנכים (והתלויים). אך פער זה הוא רק צד אחד של הבעיה. קיים פער אחר הנראה מוזר יותר ועוד פחות מתקבל על הדעת, והוא: פער בין קבוצות שונות של מקבלי קיצבאות, שבזמנם היו בעלי רמת שכר שווה, אך נפגעו בתאריכים שונים.

לוח מס' 2 דלהלן מראה את גובה קיצבאות הנכות (100%) שמקבלים באוקטובר 1966 נכים שנפגעו בשנים שונות מאז 1954 וששכרם בעת הפגיעה היה שווה: (1) לשכר הממוצע, (2) ל-75% מהשכר הממוצע (שכר נמוך) ו-(3) לשכר הגבוה מהשכר הממוצע ב-50%.

לוח מס' 2 מראה כי נכה 100% שנפגע באוקטובר 1966 וששכרו

קיצבת נכות 100% באוקטובר 1966 לנכים שנפגעו בשנים שונות

לוח מס' 2

שכר הנכה בעת הפגיעה שווה ל:						שנת הפגיעה
150% מהשכר הממוצע		75% מהשכר הממוצע		שכר ממוצע		
הקיצבה ב-% מהשכר הממוצע באוקטובר 1966	הקיצבה באוקטובר 1966 בל"י	הקיצבה ב-% מהשכר הממוצע באוקטובר 1966	הקיצבה באוקטובר 1966 בל"י	הקיצבה ב-% מהשכר הממוצע באוקטובר 1966	הקיצבה באוקטובר 1966 בל"י	
47	272	23	135	31	181	1954
50	288	25	144	33	192	1955
54	316	27	158	36	211	1956
60	346	30	173	40	231	1957
62	357	31	179	41	238	1958
64	373	32	186	43	248	1959
68	395	34	197	45	263	1960
71	412	36	207	48	276	1961
71	412	39	228	52	304	1962
71	412	40	232	53	309	1963
71	412	43	250	58	334	1964
71	412	52	299	69	399	1965
71	412	56	326	71	412	1966

עבור נכים ששכרם בעת הפגיעה היה 75% מהשכר הממוצע (שכר נמוך יחסית) המספרים המקבילים לשנת הפגיעה 1954 ו-1966 הם 135 ל"י (23%) ו-326 ל"י (56%); עבור נכים בעלי שכר שווה 150% מהממוצע (שכר גבוה יחסית): 271 ל"י (47%) ו-412 ל"י (71%). יוצא כי "הקיפוח" היחסי של הנכים הוותיקים לעומת הנכים החדשים הוא חריף יותר בקבוצות הנכים ששכרם בעת הפגיעה היה נמוך מאשר בתוך אלה ששכרם היה גבוה. הופעת לוואי זאת מקורה בקיום "הגג" הנמוך של 550 ל"י (95% מהשכר הממוצע), והמשך הקפאתו בימי "שיויון" בין נכים בעלי ותק שונה, כלומר ימשיך להנמיך את הערך הריאלי של הקיצבאות לכל הנכים (לוותיקים וחדשים, בעלי שכר גבוה ובעלי שכר נמוך), עד שבאופן יסותן "שיויון" מוחלט כשכל בעלי דרגת נכות שווה יקבלו קיצבה שווה, היינו את המקסימום דהיום (ללא קשר עם שנת הפגיעה וגובה שכרם), שערכה הריאלי יהיה זעום ביותר.

אין החזיון הנ"ל "אידאל" שמישהו שואף להגיע אליו, אך אין ספק שהמציאות הקיימת מקרבת אותנו אליו יותר ויותר. העלאת ה"גג" לאלתר ו"גמישותו" בעתיד עשויה להחזיר את הדיפרנציאציה, שאין חולקין עליה, בקשר לקביעת גובה הקיצבה ביחס לשכר, אך כמובן תונצח גם כן ותוגדל הדיפרנציאציה, שקשה לקבלה על הדעת, בקשר לפער בין קיצבאות "ותיקות" ל"חדשות", לרעת "הוותיקות", וזאת — כל עוד רמת השכר עולה בשיעור הגדול משיעור עליית מדד תוספת היוקר, בעוד הקיצבאות נשארות צמודות למדד זה. להבהרת יתר של המגמות שתוארו לעיל אנו מביאים בלוח מס' 3 את גובה השכר שצריך להיות לנכה בזמן הפגיעה בכדי שיחיה זכאי באוקטובר 1966 לקיצבת נכות 100% מקסימלית של 412 ל"י; כמו כן אנו מראים את היחס בין השכר הזה לשכר הממוצע שהיה קיים בעת הפגיעה.

לוח מס' 3

(1)	(2)	(3)	(4)
שנת הפגיעה	השכר החדשי בעת הפגיעה המזכה את הנכה לקיצבת 100% מקסימלית בשנת 1966 ל"י	השכר החדשי הממוצע בשנת הפגיעה ל"י	היחס בין השכר שבטור (2) לשכר הממוצע (2) (3)
1954	330	145	2.28
1955	344	160	2.15
1956	371	190	1.95
1957	384	215	1.79
1958	397	230	1.73
1959	397	240	1.65
1960	409	260	1.57
1961	427	285	1.50
1962	456	335	1.36
1963	480	358	1.34
1964	512	416	1.23
1965	515	497	1.04
1966	550	580	0.95

הלוח הנ"ל מבהיר כי בכדי שנכה אשר נפגע בשנת 1954, למשל, יקבל כעת את הקיצבה המקסימלית של 412 ל"י הוא היה חייב להיות בעל שכר גבוה במיוחד של 330 ל"י לפחות; מעטים מאוד העובדים שהיה להם אז שכר ברמה כזו, וכמובן הפרופורציה של בעלי שכר כזה בין העובדים הנתונים לסיכויי נכות, שאינם שייכים דוקא לקבוצות השכר הגבוה, היתה מועטה עוד יותר. נכים שנפגעו בשנת 1966 מגיעים לקיצבה הנ"ל אם שכרם הוא 95% בלבד מהשכר הממוצע, ובעתיד, עם המשך קיומו של ה"גג" הנוכחי (שכר של 550 ל"י) אחוז זה עוד ילך ויקטן, כלומר אחוז הנכים, ההולך וגדל, יגיע לקיצבה המקסימלית של 412 ל"י (ל-100% נכות), שערכה הריאלי ילך ויקטן, כפי שצוינו לעיל.

הקטנת הערך תחול בשני מובנים: (1) כירידת כח הקניה כתוצאה מעליית מדד היוקר; (2) ובמידה מרובה יותר בירידה ביחס לשכר הממוצע, כתוצאה מעליית מרכיבי שכר נוספים לתוספת היוקר.

חלק שני: הערכה אקטוארית

בחלק הראשון תיארו את השינויים שהתהוו בערך קיצבאות הנכים והתלויים ביחס לרמת השכר השוטף ועל שוני הקיצבאות הוותיקות לעומת החדשות, כמו כן הראינו את ההשפעה הנוספת המופעלת ע"י קיום ה"גג" והקפאתו הממושכת.

תיאור זה ממחיש את הצורך בתיקון המצב למען לחסל או לפחות להקטין את העיוותים שהתהוו והנובעים מאופן חישוב הקיצבה והצמדתה למדד תוספת היוקר. אך מאידך אין לגשת לניסיון של שינוי פני הדברים בלי תיאור הבסיס האקטוארי של ענף נפגעי עבודה והערכה אקטוארית של שינויים כלשהם בשיטה הקיימת.

כפי שתואר לא פעם בד"רחות אקטואריים קודמים, שיטת המימון הנחוגה בענף נפגעי עבודה (שכירים ועצמאיים כאחד) היא שיטת השומה המורחבת (להבדיל משיטת השומה הרגילה או השיטה התקציבית). לפי שיטה זו דמי הביטוח המשתלמים בעד שנת כספים מסויימת חייבים להספיק לכל ההוצאות בעד מקרי אותה שנה המשתלמות תוך אותה שנה וקרנות הביטוח עבור אותם המקרים בסוף השנה, כלומר הערך הנוכחי של התשלומים העתידיים (קיצבאות ומענקים למיניהם) הנובעים ממקרי אותה שנה. העובדה שהתשלומים העתידיים גדלים עם העלייה במדד תוספת היוקר מתאזנת ע"י הצמדת דמי הביטוח המושקעים למדד יוקר המחיה (המקביל פחות או יותר למדד תוספת היוקר), כלומר תוספת הערך הנובעת מהצמדה זו, בתוספת הריבית עליה, חייבת לאזן את תוספת התשלומים הנובעת מתוספת היוקר על הקיצבאות.

מצב הענף היה מאוזן במשך כל תקופת קיום המוסד ובשנים הראשונות הצטברו אפילו עתודות גדולות, אך בשנים האחרונות עתודות אלה פחתו משנה לשנה ולפי המאזן לשנת 1965/66 נמצא ענף נפגעי עבודה (שכירים) על סף הגרעון. בד"ר האקטוארי לשנת 1965/66, בסעיף 33, הודגש הצורך בצעדים לשיפור מצבו בכדי למנוע התהוות הגרעון וגידולו. הסיבות להרעת המצב טעונות חקירה נפרדת ואינן שייכות לנושא המאמר הזה. נציין רק דרך אנב שהגדלה קטנה יחסית בשיעורי דמי הביטוח — אם תיעשה בהקדם — עשויה להבריא את הענף ולהחזיר לו את איזונו האקטוארי.

לעומת זאת הצמדת הקיצבאות לרמת השכר (להבדיל מהצמדה למדד תוספת היוקר) היתה מחייבת שינוי יסודי בתנאי ההשקעות של דמי הביטוח, היינו הצמדה מקבילה של דמי הביטוח והריבית עליהם לרמת השכר, דבר שטרם נעשה ושלא נראה מעשי במציאר תנו הכלכלית.

ברם צריך להיות ברור שהצמדה חד-צדדית של הגימלאות לרמת השכר היתה מעלה בבת אחת את התחייבויות הענף לשיעור בלתי-ידוע אך גדול מאוד* והיתה יוצרת גרעון אקטוארי ענקי ההולך וגדל משנה לשנה. במשך שנים ספורות קופת הענף היתה מתרוקנת, והענף לא היה מסוגל להמשיך ולפעול.

יצוין פה כי אין למצוא פתרון לשאלה זו ע"י הגדלת שיעור דמי הביטוח, כי השיעור הדרוש — בתנאי ההשקעה הקיימים — היה כל כך גדול שאין להעלותו אפילו על הדעת. מלבד זה אין גם אפשרות לאמוד אותו אפילו בקירוב, מתוך חוסר אפשרות לנבא את שינויי השכר בעתיד. אמנם גם את שינויי מדד יוקר המחיה אין אפשרות לנחש, אך היות וההכנסות וההוצאות כאחד צמודים אליו, השפעתם מתקזזת (פחות או יותר), ואין צורך לדעת את שינויי המדד העתידיים בשביל להעריך את מצב הענף ושיעור דמי הביטוח הדרוש.

יוצא אפוא, שעם כל ההכרה בצורך למנוע התרחבות הפער בין רמת החיים של הנפגעים לרמת החיים של העובדים הפעילים, אין אפשרות מעשית למצוא פתרון מלא לבעיה. עם זאת, כמובן, יכול להיות רצון לשפר בדיעבד לפחות את מנת חלקן של הקבוצות החלשות ביותר מבין הנפגעים (או תלוייהם), ו/או בעלי דרגת נכות

* אם נניח שהשכר הריאלי יעלה בעתיד בשיעור של 5% בלבד לשנה (השיעור הממוצע בתקופה הנדונה היה גדול במידה ניכרת), הרי עידכון גובה הקיצבאות בלבד, על מנת לגשר על פיגורן לעומת השכר, היה מגדיל את קרנות הביטוח ב-35% בערך, והצמדת הקיצבאות לשכר לעתיד היתה מכפילה אותן, כלומר קרנות הביטוח היו מוגדלות בבת אחת פי $2.7 = 1.35 \times 2$. כלומר: במקום 96 מיליון ל"י (קרן קיצבאות נכים ותלויים בענף נ"ע — שכירים ב-31.3.66) היינו מגיעים ל-260 מיליון ל"י, עם סיכוי צרם של עלייה תלולה נוספת בשנים הבאות.

גבוהה במיוחד, והכוונה אינה להצמדת גימלאות הקבוצות הנ"ל במלואן לרמת השכר בעתיד, אלא הגדלה חד-פעמית בכדי לפצות על הקטנת היחס בין הקיצבה לשכר המקביל, שחלה מאז תאריך הפגיעה. תיקון חד-פעמי כזה היה אפוא דומה באופיו להגדלה החד-פעמית של קיצבאות היסוד שהונהגו החל מ-1.10.66 בענף זיקנה ושאיירים, גם כן מתוך רצון לתקן תיקון חלקי את היחס בין גובה הקיצבה לרמת ההכנסות הממוצעות.

למען הערכת הנטל הכספי הנוסף שיוטל על שכס הענף כתוצאה מתיקון חד-פעמי כזה נעשה ע"י לשכת האקטואר עיבוד מיוחד של החומר על נכים קבועים במרס 1966 בענף נפגעי עבודה — שכירים שסופק לנו ע"י מחלקת המיכון לצורך הדו"ח האקטוארי לשנת 1965/66; מיינו את מקרי הנכות בעזרת כרטיסים מיוחדים לפי שנת הפגיעה וחישבנו בכל מקרה את הקיצבה שהיתה מגיעה לנכה במרס 1966, אילו היתה צמודה מהתחלה, לא למדד תוספת היוקר, אלא למדד השכר שחישבנו על יסוד אומדני השכר הממוצע בכל שנה. עם זאת התחשבנו בכך שקיצבה זאת לא תעלה על המקסימום הקיים שהוא 412 ל"י עבור דרגת נכות 100%. כמו כן חישבנו את הערך הנוכחי של התשלומים בעתיד של הקיצבאות המוגדלות ככל בהתחשב בגילי הנכים ומינס. סיכמנו את התוצאה בנפרד עבור כל הנכים הקבועים, עבור אלה מהנכים הקבועים שדרגת נכותם היא 50% לפחות ועבור אלה מהם שדרגת נכותם היא 75% לפחות.

מפאת העבודה הרבה הכרוכה בחישובים כגל לא עשינו את החישובים המקבילים על חומר הנכים הקבועים בענף נפגעי עבר דה — עצמאיים וכמו כן ויתרנו על העיבוד המסובך במיוחד של החומר על תלויים בשני הענפים. יש יסוד להניח שאומדן שטחי ביחס לחומר הבלתי-מעובד, בעזרת פרופורציה פשוטה על יסוד החישובים המקוריים של קרנות הביטוח שנעשו לצורך הדו"ח השנתי, נותן תוצאות שמידת דיוקן מספיקה לצורך הערכתנו. החומר שעיבדנו איפשר לנו לקחת בחשבון את דרגת הנכות אך לא יכולנו למיין את הנכים לפי מצבם הכלכלי ולכן הסכומים המור" באים בלוח מס' 4 דלהלן משקפים את ההוצאה הדרושה כדי שכל הגימלאים (נכים ותלויים) הנוגעים לענין יהנו מהגדלת הקיצבה.

ההוצאה הנוספת במיליוני ל"י שתידרש למען עידכון חד-פעמי של קיצבאות ארוכות המועד בענפי נפגעי עבודה

לוח מס' 4

הענף וסעיף ההוצאה	כל קיצבאות התלויים וכל קיצבאות הנכים		כל קיצבאות התלויים וקיצבאות הנכים בעלי דרגה 50% או יותר		כל קיצבאות התלויים וקיצבאות הנכים בעלי דרגה 75% או יותר	
	קרן הביטוח	ההוצאה לשנה הראשונה	קרן הביטוח	ההוצאה לשנה הראשונה	קרן הביטוח	ההוצאה לשנה הראשונה
שכירים						
תלויים	11	0.8	11	0.8	11	0.8
נכים קבועים	20	0.9	7	0.3	4	0.2
תלויים + נכים קבועים	31	1.7	18	1.1	15	1.0
עצמאיים						
תלויים	1.2	0.07	1.2	0.07	1.2	0.07
נכים קבועים	1.5	0.07	0.5	0.02	0.3	0.01
תלויים + נכים קבועים	2.7	0.14	1.7	0.09	1.5	0.08

חידושים בקרן השוואה

למשרתים במילואים

מילואים היתה המשפחה מתפרנסת מהתגמולים ש-
שולמו לו עד ל-80% ממשכורתו. לאחר שאביו נפטר,
ממשיך העתודאי לעבוד בתחנת הדלק במקום אביו,
אך כשהוא יוצא לשרות מילואים, על המשפחה להת-
פרנס מ-50% משכורת, כי הוא רווק.

הפתרון למקרה זה ולמקרים דומים או אחרים הוא
תגמולים בשיעור של 100% מהכנסה או השכר לכל
העתודאים, ללא הבדל במצבם המשפחתי ובאורך תקו-
פת השרות.

בשלב ראשון להשגת המטרה הנ"ל הוצע, כי כל
עתודאי יקבל תגמול מוגדל לא מן היום ה-15 לשרותו,
אלא מן היום הראשון לשרותו בתנאי שתקופת
השרות היתה רצופה.

שינוי זה אושר ונכנס לתוקפו ב-28-7-1966.

תגמול למחוסרי עבודה

בשלב זה בוצע גם תיקון לגבי עובדים שכירים
שהיו תקופה מסוימת ערב צאתם למילואים מחוסרי
עבודה. לפי התיקון אפשר יהיה להביא בחשבון כיסוד
לחישוב התגמולים את השכר שבחודש שלפני צאתו
לשרות מילואים ולחלק ל-30 ולא דוקא לקחת את
השכר ב-3 החודשים ולחלקו ב-90.

תגמולים במקרים מיוחדים

כמו כן הוכן הבסיס החוקי לאפשר לשלם ישירות
את התגמולים לעובדים שכירים במקרים מיוחדים.
הכוונה היא לאפשר לעובד שכיר שמעבדו נפטר, פשט
רגל, וכד' לקבל את התגמולים ישירות מהקרן ולא
להזדקק לערכאות.

שנת 1965/66 היתה שנת ריפורמות מרחיקות לכת
בקרן השוואה למשרתים במילואים שמטרתן היתה
להקל על המעמסה הרובצת על שכם העתודאים ולהר-
חוב את חוג הנהנים מהקרן. במגמה זו הועלו הצעות
שחלקן כבר מומשו בשנת 1966/67, וחלקן עדיין בדיון
ובבירור, ויש לקוות שיקבלו תוקף בזמן הקרוב.

זה מזמן הועלתה המחשבה, כי יש לראות את פיצוי
העתודאי על ההפסדים שנגרמו לו עקב שרותו במילו-
אים מתוך גישה חדשה. במשך כל זמן קיומה מאז
1952 פעלה הקרן על פי העקרון לפיו גם העתודאי
המשרת במילואים חייב לשאת את חלקו בהפסד הכס-
פי הנגרם לו בעת שרותו וזאת בהתאם למצבו המשפח-
תי. ברם עם חלוף העשור הראשון לפעולות הקרן
נתערעה הנחה זו ונשמעו דעות, כי ההגיון שבה אינו
עומד עוד במבחן המציאות שנתהוותה לאחר 15 שנה
לפעולתה של הקרן.

למעשה העתודאי בשרתו במילואים נמצא מנותק
מחיק משפחתו ונוסף על כך נגרם לו הפסד כספי תוך
תקופת שרותו. לעומת זאת אזרחים שבגלל סיבות
כלשהן משוחררים משרות במילואים אינם נוטלים
חלק במאמץ הפיסי הכרוך בשירות וגם אינם מפסידים
משכרם.

תגמול מוגדל למשרתים 15 יום או יותר

בביקור חברי המועצה המייעצת לעניני קרן השוואה
באחד הבסיסים של חילות המילואים נתקלו האור-
חים, למשל, במקרה הבא: עתודאי רווק סיפר כי אביו
היה עובד בתחנת דלק וכל שנה בצאת אביו לשרות

שנת הלימודים הבאה, לא היו זכאים לתגמולים, כי ערב צאתם למילואים לא היו עובדים.

עם תיקון חוק שרות מילואים (תגמולים) תיקון מס' 4, שנכנס לתוקפו ב-1.6.1966, כל תלמיד הלומד במוסד להשכלה גבוהה ויצא לשרות מילואים, זכאי לתגמולי מילואים ללא תנאי של עבודה מוקדמת ערב צאתו.

תמורת תשלום קטן יחסית, — 6 ל"י לשנה לקרן ו- 12 ל"י לביטוח לאומי, יזכה הסטודנט בתגמולים לפי בסיס הכנסה של — 260 ל"י לחודש וגם זכויותיו בביטוח הלאומי תהיינה מובטחות.

תגמולים גם לאיש מילואים שחדל לעבוד לפני שרותו

בשלב זה הוכנו תקנות להבטחת זכאותו של עובד עצמאי או עובד במשכורת קבועה שחדל להיות כזה ערב צאתו למילואים. כידוע עובד במשכורת שפוטר ויצא לשרות מילואים, אינו זכאי לתגמולים. הוא הדין לגבי עובד עצמאי שחדל להיות כזה ערב צאתו למילואים. קיימת הצעה להתקין תקנה לפיה יהיו אלה זכאים אף אם חלפה תקופה של חודש-חודשיים מיום בו הפסיקו להיות עובדים עצמאיים או עובדים במשכורת קבועה עד לתאריך יציאתם לשרות במילואים.

בעתיד: תגמול בשיעור 100% מהשכר לכל העתודאים

שינוי זה נתקבל בכנסת תוך הבטחה ששר העבודה יביא את ההצעה המרחיקת לכת לשינוי החוק והיא מתן תגמול של 100% לכל עתודאי.

ואכן כבר כיום אנו עומדים בתהליך גיבוש ההצעה כשכל הגורמים הנוגעים בדבר פועלים למענה. לפי ההצעה ישלם כל אזרח שהוא עובד שכיר בין אם הוא חייב בשרות מילואים בין אם לא, אחוז מסוים משכרו לקופת הקרן. תשלומים אלה שמסתכמים בערך ב-55 אגורות לחודש דיים כדי לפצות כל עתודאי ב-100% שכר בעד תקופת שרותו עד למכסימום קבוע.

תגמולים לסטודנטים

החריגה השנייה מהתחום המקובל שאפשר לראותה היא הרחבת המסגרת הקיימת על ידי הכללת ציבור הסטודנטים.

מדי שנה בשנה היתה עולה וצפה בעיית הסטודנט המשרת במילואים.

סטודנט לא היה זכאי לתגמולים אם ערב צאתו למילואים לא היה עובד בשכר.

ברור שסטודנטים רבים לא עבדו במשך 10 חדשי הלימודים וכשנקראו לשרות מילואים בחופשת הקיץ, דווקא, בתקופה בה יכלו לעבוד ולצבור כסף לקראת

נספחים

רשויות המוסד לביטוח לאומי

מועצת המוסד

- י. אלון
- ע. מסר
- עוה"ד מ. הרניב
- א. אגמון
- ד"ר ח. ש. הלוי
- ד"ר י. בן-אור
- ד"ר י. אורנשטיין
- א. ברדח
- ב. יפה
- מ. לוי
- עוה"ד י. האוזמן
- ז. הוכברג
- נ. פיין
- מ. יונס
- א. ליכטנשטיין
- ב. מסינג
- ע. עיסא רובס
- א. בן-גד
- א. רביב
- י. שור
- ג. מילר
- א. אפרת
- ז. ויינר
- גב' ח. למדן
- צ. אסף
- ש. דן
- א. אגמון
- י. מינקובסקי
- ס. ג'בר
- ג'. נסאר
- ש. כהן
- י. מ. נס
- א. רוזמן
- ה. גרביה
- מ. שמיר
- י. זאבי
- ז. צופר
- א. קריצ'מן
- ד"ר א. פליישר
- עוה"ד ה. בן-ארי
- גב' ע. גורדון
- עוה"ד גב' י. נחמן
- פרופ' ת. גרושקה
- ד"ר ב. הראל
- י. קנב
- מ. רונן

- שר העבודה, ירר המועצה
- משרד העבודה
- משרד העבודה
- משרד האוצר
- משרד הבריאות
- משרד הסעד
- משרד המסחר והתעשייה
- משרד הדואר
- הסוכנות היהודית
- התאחדות בעלי התעשייה
- התאחדות בעלי התעשייה
- התאחדות בעלי התעשייה
- חברת העובדים השיתופית
- חברת העובדים השיתופית
- התאחדות האיכרים
- התאחדות האיכרים
- התאחדות האיכרים
- חברה לבנין ועבודות ציבוריות מיסודו של סולל-בונה
- ארגוני הקבלנים והבונים
- התאחדות הסוחרים הכללית
- התאחדות בעלי מלאכה ותעשייה זעירה
- הסתדרות העובדים הכללית
- הסתדרות העובדים הכללית
- הסתדרות העובדים הכללית
- הסתדרות העובדים הכללית
- הסתדרות העובדים הכללית
- הסתדרות העובדים הכללית
- הסתדרות העובדים הכללית
- הסתדרות העובדים הכללית
- הסתדרות עובדים לאומית
- הסתדרות הפועל המזרחי
- הסתדרות פועלי אגודת-ישראל
- הסתדרות הפועלים החקלאים
- הסתדרות הפועלים החקלאים
- הסתדרות הפועלים החקלאים
- המרכז החקלאי של הסתדרות הפועל המזרחי
- "בחן", ברית פיקוח של אגודות חקלאיות שיתופיות
- הסתדרות הרפואית
- לשכת עורכי הדין
- הסתדרות נשים ציוניות ויצ"ו
- מועצת הפועלות
- נתמנה אישית ע"י שר העבודה
- נתמנה אישית ע"י שר העבודה
- נתמנה אישית ע"י שר העבודה
- נתמנה אישית ע"י שר העבודה

משרד המסחר והתעשייה
 משרד הדואר
 הסוכנות היהודית
 התאחדות בעלי התעשייה
 התאחדות בעלי התעשייה
 התאחדות בעלי התעשייה
 חברת העובדים השיתופית
 חברת העובדים השיתופית
 התאחדות האיכרים
 התאחדות האיכרים
 התאחדות האיכרים
 חברה לבנין ועבודות ציבוריות מיסודו של סולל-בונה
 ארגוני הקבלנים והבונים
 התאחדות הסוחרים הכללית
 התאחדות בעלי מלאכה ותעשייה זעירה
 הסתדרות העובדים הכללית
 הסתדרות העובדים הכללית
 הסתדרות העובדים הכללית
 הסתדרות העובדים הכללית
 הסתדרות העובדים הכללית
 הסתדרות העובדים הכללית
 הסתדרות העובדים הכללית
 הסתדרות העובדים הכללית
 הסתדרות העובדים הכללית
 הסתדרות עובדים לאומית
 הסתדרות הפועל המזרחי
 הסתדרות פועלי אגודת-ישראל
 הסתדרות הפועלים החקלאים
 הסתדרות הפועלים החקלאים
 הסתדרות הפועלים החקלאים
 המרכז החקלאי של הסתדרות הפועל המזרחי
 "בחן", ברית פיקוח של אגודות חקלאיות שיתופיות
 הסתדרות הרפואית
 לשכת עורכי הדין
 הסתדרות נשים ציוניות ויצ"ו
 מועצת הפועלות
 נתמנה אישית ע"י שר העבודה
 נתמנה אישית ע"י שר העבודה
 נתמנה אישית ע"י שר העבודה
 נתמנה אישית ע"י שר העבודה

מינהלת המוסד

ד"ר גיורא לוטן
ראובן וולקוב
חיה דורנאית
אורי דותן
ד"ר חנן לחמן
שמחה לינדר

מנהלי יחידות

ראובן אלגד
מרדכי אלוני
אלכסנדר אריאל
דוד בלטמן
דב בנחורין
שמואל ברעם
אריה גולדשמיד
אלחנן גפני
זאב הולצמן
אהרן הימל
עוה"ד משה לויין
עוה"ד אברהם מאיר
אהרן מרצבך
ד"ר ברנהרד נוימן
ד"ר אריה ניצן
אברהם פלמון
ד"ר אלכסנדר פרבר
אברהם פרידל
יוסף קופר

מנהל כללי ויורר המינהלה
סגן מנהל כללי
מנהלת ביטוח אימהות, משפחות מרובות ילדים וילדי עובדים
מנהל ביטוח זיקנה ושאינים
מנהל ביטוח נמנעי עבודה
גזבר המוסד

המשרד הראשי

מנהל השירות לתכנון ומיכון
סגן גזבר המוסד
מנהל המחלקה לכוח אדם
סגן מנהל ביטוח זיקנה ושאינים
סגן מנהל קרן השוואה
מנהל המדור לשיקום מקצועי
מנהל מחלקת הביקורת הפנימית
מנהל המחלקה ליחסי ציבור
מנהל מחלקת הכספים
אקטואר ראשי
יועץ משפטי
סגן ראשון ליועץ המשפטי
עוזר ראשי למנהל הכללי
מנהל העניינים הרפואיים
מנהל המחלקה למחקר וסטטיסטיקה
מנהל מחלקת ההדרכה ומחלקת ארגון ושיטות
סגן מנהל העניינים הרפואיים
מזכיר מועצת המוסד
מנהל המחלקה למשק ובינוי

סניף ירושלים

מנהל סניף ירושלים
מפקח מחוזי על הגבייה
רופא מחוזי
מנהל חשבונות מחוזי
פקיד תביעות מחוזי
פקידת שיקום מחוזית

סניף תל-אביב

מנהל סניף תל-אביב
רופא מחוזי
פקיד שיקום מחוזית
פקיד תביעות מחוזי
סגן היועץ המשפטי

יהושע בלבינדר
יוסף בנזימן
ד"ר ראובן מאיר
יצחק מזרחי
משה נוסבוים
חנה רונן

מיכאל רודה
ד"ר מאיר אלחלל
ליאו בלומנזון
עוה"ד נתן טמקין
עוה"ד זאב כרמלי

מנהל חשבונות מחוזי
מפקח מחוזי על הגבייה

יקותיאל פרידמן
מרדכי שטלברג

סניף חיפה

מנהל סניף חיפה
פקידת שיקום מחוזית
סגן היועץ המשפטי
רופא מחוזי
מפקח מחוזי על הגבייה
פקיד תביעות מחוזי

משה מוהליבר
אנדה אילנברג
עוה"ד חנוך אריאל
ד"ר אלחנן מעוז
מאיר סלוחובסקי
דוד פלץ

סניפים אזוריים

מנהל סניף רמלה
מנהל סניף פתח תקוה
מנהל סניף חדרה
מנהל סניף כפר סבא
מנהל סניף באר שבע
מנהל סניף טבריה-צפת
מנהל סניף נצרת
מנהל סניף רמת גן
מנהל סניף עפולה
מנהל סניף רחובות
מנהל סניף נהריה-עכו
מנהל סניף יפו
מנהל סניף נתניה

דוד אולשבסקי
אליעזר ארצי
דב גוטדינר
דוד גרנון
יצחק כבדיאל
בן-ציון ליפשיץ
מוחמד סאלח
יעקב פישגרונד
יואל צוקרמן
יעקב רייפן
גוסטאב רפפורט
אריה שבה
אברהם שפיגלגלס

בית הדין לביטוח לאומי

אבות בית הדין המקומיים
ד"ר שאול קובובי
ד"ר יוסף רייך

אב"ד ארצי
אב"ד ארצי

בית הדין לערעורים

ד"ר בן-ציון שרשבסקי
יהודה כהן
משה כהן
חיים אור
גד אלון
צבי הילר
עמנואל מאק
אביגדור פרופסורסקי
אברהם ריפטיין

נשיא תורן ביהמ"ש המחוזי, אב"ד
שופט ביהמ"ש המחוזי, אב"ד
שופט ביהמ"ש המחוזי, אב"ד
עורכ"ד - חבר
עורכ"ד - חבר
עורכ"ד - חבר
עורכ"ד - חבר
עורכ"ד - חבר
עורכ"ד - חבר

25117
המוסד לביטוח לאומי - ד"ן ו
חשבון
10 +1965-66

רשימת סניפי המוסד לביטוח לאומי

טלפון			
2-7511	רח' קרן היסוד 9	ירושלים	
24-2211	ככר מסריק 15	תל-אביב	
52-4241	שד' המגנים 47	חיפה	
4361	דרך הנשיאים, קרית הממשלה	באר-שבע	
2314	רח' הנשיא וייצמן 73	חדרה	
2-0290	רח' זאכי אלהדיף	טבריה	
82-2271	רח' התקומה 30	יפו	
92-3181	רח' וייצמן 39	כפר-סבא	
92-0156	רח' וייצמן 42	נהריה	
4122	רח' פאולוס הששי	נצרת	
3677	שד' וייצמן 23	נתניה	
91-0048	רח' גיבורי סיני 5	עכו	
2453	רח' הכרמל	עפולה	
91-2518	רח' העליה השנייה	פתח-תקוה	
3-0014	רח' ירושלים	צפת	
95-2021	רח' סמילנסקי 7	רחובות	
96-1134	רח' דני מס 11	רמלה	
72-1251	דרך ד' בוטינסקי 92	רמת-גן	
		סניפי משנה	
—	ליד בית המועצה המקומית	אופקים	
98-1191	בית המועצה המקומית	אור-יהודה	
8005	בית מועצת המועלים	אור-עקיבא	
2405	שיכון 601/1 (מול קופת חולים)	אילת	
90-1388	שיכון קליפורניה 3	אשדוד	
2672	המרכז הנמתי, בנין סולל בונה	אשקלון	
7165	משרדי שירות התעסוקה	באקה אל-גרביה	
—	ככר העצמאות בית התרבות	בית שאן	
390	רח' הרצל, בית המשרדים המרכזי	בית שמש	

מספר	שם	כתובת	מספר	שם	כתובת
—	רח' הרצל 29	בתי יים	—	רח' פיבל 3	גדרה
—	המרכז המסחרי החדש	דימונה	398	בית המועצה המקומית	דלית אל כרמל
6-9157	רח' סוקולוב, בית בנק הפועלים	הרצליה	—	רח' סוקולוב 92	חולון
84-6286	בית המועצה המקומית	חצור	—	בית המועצה המקומית	טייבה
92-2197	בית המועצה המקומית	טירה	92-3432	בית המועצה המקומית	טירת הכרמל
94-1151	בית המועצה המקומית	יקנעם	—	בית ההסתדרות	ירוחם
—	בית המועצה המקומית	כרמיאל	—	בנין משרד השיכון	מגדל העמק
91-0434	בית המועצה המקומית	מעלות תרשיחא	—	בית המועצה המקומית	מצפה רמון
925101	בנין לשכת העבודה	נצרת עילית	—	בית המועצה המקומית	נתיבות
—	רח' הכרמל 10	סחנון	—	בית המועצה המקומית	עוספיה
—	לשכת העבודה	ערה	—	בית המועצה המקומית	פרדס חנה
6-9650	בית המועצה המקומית	קרית גת	7445	בנין שירות התעסוקה	קרית טבעון
—	רח' החרובים, מול קפה רמון	קרית מלאכי	—	בית המועצה המקומית	קרית שמונה
9-1271	בית המועצה המקומית	ראמה	—	המרכז המסחרי החדש	ראשון לציון
93-1585	ככר החרות, בית המועצה המקומית	שדרות	—	רח' הרצל 68	שפרעם
—	בית המועצה המקומית	תל-מונד	—	בית המועצה המקומית	
4-0129	רח' השוק		—	בית המועצה המקומית	
94-1747	בית המועצה המקומית		92-2167	בית המועצה המקומית	

מאזן המוסד ליום

אקטיב

31.3.1966			31.3.1965
לירות	לירות		לירות
	672,402,207	1. השקעות באוצר המדינה	544,272,768
	143,504,990	גמול הגדלת ערך ההשקעה	104,255,982
815,907,197			648,528,750
	8,644,243	2. נכסי דלא ניידי	7,636,249
	(-763,829)	בנינים (במחיר הקרן)	(-533,497)
7,880,414		קרן להסחתה	7,102,752
		3. דמי ביטוח העומדים להיגבות	
	28,295,133	מעבידים כולל חודש מרס	
	18,449,936	תשלומם לאחר 1.4.66 ונוכה	14,132,404
46,745,069		וחיובים בבידור	16,201,956
		מכומתחים שאינם שכירים כולל	30,334,360
		שומן תשלומם	
		לאחר 1.4.66 ונוכה	16,201,956
		חיובים בבידור	
3,759,491		4. הקצבה עתידית לפי סעיף 42 המתייחסת	2,515,986
175,168		לדמי ביטוח העומדים להיגבות	
78,654		5. חייבים — פיצויים מצד שלישי (לפי סעיף 70)	259,244
		6. חייבים — מעבידים (לפי סעיף 49)	78,633
	275,824	7. חייבים — זכאים	
	512,240	א) אוצר המדינה	42,857
	144,619	ב) משרעות לנכים	439,207
	1,110,503	ג) הלוואות לנכים לשיקומם	109,574
	(-28,286)	ד) קופות חולים	(-150,268)
	90,490	ה) מינוסטריון לפנסיות בבריטניה הגדולה	(-5,607)
	154,000	ו) עובדי המוסד	96,321
	15,000	ז) קופת יהב בע"מ (קרן משותפת)	104,000
	820,330	ח) מגן דוד אדום	15,000
	3,094,720	ט) חייבים שונים ויתרות חובה	593,500
	(-1,369,061)	י) זכאים שונים ויתרות זכות	1,244,584
1,725,659			(-624,321)
			620,263
	681,941	8. הלוואות	
	(-18,788)	בנקים למתן הלוואות לסילוק חובות של דמי ביטוח לא-שכירים	613,966
	663,153	פחות ריבית (לשנים הבאות)	(-18,787)
	591,343	הלוואה לקופי"ח הכללית	595,179
1,254,496		גמול הגדלת ערך ההלוואה	108,000
1,540,993			14,380
31,681			717,559
1		9. בנקים ער"ש וחש' סילוקין בחשב הכללי	3,498,359
879,098,823		10. קופות ודמי מחזור	34,400
132,799,076		11. מטלטלין	1
		סה"כ הנכסים	693,690,307
	646,132	12. גרעון אקטוארי בענף זקנה ושאיירים	173,038,266
	1,859	13. חשבונות מקבילים	
	647,991	המחאה, שטרות בטחון וכ"י	523,567
1,012,545,890		חשבון למחקר משותף עם ב"ח הדסה	3,191
			867,255,331

פסיב

31.3.1966			31.3.1965
לירות	לירות		לירות
		14. קרנות ביטוח	
	820,000,000	ענף ביטוח זקנה ושאיירים	720,000,000
	104,700,000	ענף ביטוח נפגעי עבודה — שכירים	84,000,000
	9,700,000	ענף ביטוח נפגעי עבודה — עצמאיים	6,800,000
	3,200,000	ענף ביטוח אימהות	2,500,000
	2,900,000	ענף ביטוח משפחות מרובות ילדים	1,600,000
	6,500,000	ענף ביטוח ילדי עובדים	—
947,000,000			814,900,000
		15. עתודה	
	803,972	ענף ביטוח נפגעי עבודה — שכירים	5,291,713
	2,331,426	ענף ביטוח נפגעי עבודה — עצמאיים	4,590,793
	11,186,119	ענף ביטוח אימהות	6,309,370
	6,802,191	ענף ביטוח משפחות מרובות ילדים	5,333,477
	12,312,421	ענף ביטוח ילדי עובדים	—
33,436,129			21,525,353
		16. קרן השוואה לתשלום תגמולים למשרתים במילואים	
	23,189,196	חלק הקרן בהשקעה ובהון השוטף	23,084,080
	8,272,574	חלק הקרן כגמול ערך ההשקעה	7,219,140
31,461,770			30,303,220
		17. חשבונות מקבילים	
	646,132	נותני המתאות, שטרות בטחון וכו'	523,567
647,991	1,859	ממשלת ארה"ב — קרן למחקר	3,191
1,012,545,890			867,255,331

התקבולים
בשנה המסתיימת

תקבולים

1965/66			1964/65
לירות	לירות		לירות
533,147,642		1. עודף התקבולים על התשלומים בתחילת השנה	444,197,973
		2. גביית דמי ביטוח	
	228,764,205	בעד שכירים	146,756,091
	<u>31,573,016</u>	מלא שכירים	27,956,344
	260,337,221		174,712,435
	22,683,808	3. הקצבת האוצר	17,575,606
		4. ריבית	
	40,272,846	נתקבלה	
	<u>(-) 1,601,526</u>	שולמה	
	38,671,320		31,087,620
		5. גמול הגדלת ערך ההשקעות שהוחזרו	
	15,301,353	נתקבל	
	<u>(-) 1,133,344</u>	שולם	
	14,168,009		9,780,023
	10,781	6. שווי הגימלה מאת המעביד (סעיף 49)	16,682
	1,704,362	7. פיצויים מצד שלישי (סעיף 70)	1,449,353
	6,263	8. שונות	356,974
337,581,764			234,978,693
10,000,000		9. העברה מענף זקנה ושירים לענף אימהות	—
<u>880,729,406</u>			<u>679,176,666</u>

והתשלומים

ביום 31 במרס 1966

תשלומים

1965/66			1964/65
לירות	לירות		לירות
	194,793.966	10. תשלומי גימלאות	136,511.582
	750.150	11. השתתפות בסעולות למניעת תאוות	575.144
	13,567.593	12. השתתפות בהוצאות המינהליות	8,942.298
209,111.709			146,029.024
	10,000.000	13. העברה מענף זקנה ושאיירים לענף אימהות	—
	533,147.642	14. עודף התקבולים על התשלומים בתחילת השנה	444,197.973
	128,470.055	בשנת החשבון	88,949.669
661,617.697		לסוף שנת החשבון	533,147.642
880,729.406			679,176.666

תקציב המוסד לביטוח לאומי

תקבולים

ל"י	ל"י	ל"י	
		127.835.000	ענף זקנה ושאירים
	155.371.000	27.536.000	דמי ביטוח ממעבידים
	15.537.000		דמי ביטוח מלא שכירים
	38.330.000		הקצבת אוצר המדינה
	5.980.000		ריבית
	25.000		גמול הגדלת ערך ההשקעות
215.243.000			פיצויים מצד שלישי והחזרת גימלאות ממעבידים
			ענף נפגעי עבודה
	43.377.000	3.384.000	שכירים
	6.400.000	500.000	עצמאיים
	2.250.000	310.000	דמי ביטוח
	1.590.000	1.940.000	ריבית
53.617.000		30.000	גמול הגדלת ערך ההשקעות
		4.224.000	פיצויים מצד שלישי והחזרת גימלאות ממעבידים
		49.393.000	סה"כ
		20.723.000	ענף אימהות
	24.967.000	4.244.000	דמי ביטוח ממעבידים
	470.000		דמי ביטוח מלא שכירים
	500.000		ריבית
	5.000		גמול הגדלת ערך ההשקעות
25.942.000			החזרת גימלאות ממעבידים
		17.295.000	ענף משפחות מרובות ילדים
	20.779.000	3.484.000	דמי ביטוח ממעבידים
	10.805.000		דמי ביטוח מלא שכירים
	300.000		הקצבת אוצר המדינה
	5.000		ריבית
31.889.000			החזרת גימלאות ממעבידים
	83.000.000		ענף ילדי עובדים
	150.000		דמי ביטוח ממעבידים
83.150.000			ריבית
409.841.000			

לשנת הכספים 1966/67

תשלומים

ל"ו	ל"ו	ל"ו			
		80,000.000			ענף זקנה ושירים
		22,700.000			קיצבת זקנה
		1,400.000			גימלת שאירים
	104,200.000	100,000			דמי קבורה
	6,272.000				מחקרים
	104,771.000				הוצאות מינהל
215,243.000					העברה לקרנות
			עצמאיים	שכירים	ענף נפגעי עבודה
		10,120.000	1,520.000	8,600.000	דמי פגיעה
		13,443.000	1,143.000	12,300.000	גימלאות נכות
		2,978.000	228.000	2,750.000	גימלאות תלויים
		423.000	3.000	420.000	שיקום מקצועי
		80.000	—	80.000	אש"ל
		10,650.000	745.000	9,905.000	הוצאות ריפוי
		1,105.000	—	1,105.000	פעולות למניעת תאונות
	38,799.000		3,639.000	35,160.000	סה"כ
	4,548.000		736.000	3,812.000	הוצאות מינהל
	10,270.000		(-151.000)	10,421.000	העברה לקרנות
53,617.000			4,224.000	49,393.000	סה"כ
		18,400.000			ענף אימהות
		13,470.000			מענק לידה
	32,090.000	220.000			דמי לידה
	1,414.000				הסעת יולדות
	(-7,562.000)				הוצאות מינהל
25,942.000					גרעון
					ענף משפחות מרובות ילדים
					קיצבת משפחתית
	30,000.000				הוצאות מינהל
	1,515.000				העברה לקרנות
	374.000				
31,889.000					
					ענף ילדי עובדים
					קיצבת ילדי עובדים
	75,000.000				הוצאות מינהל
	1,370.000				העברה לקרנות
	6,780.000				
83,150.000					
409,841.000					

